quo mutes. ſed magis aptes. Sicut manus eadem eſt. ⁊ cum in palmam extendit̃. ⁊ cum in pugnam reſtringitur. hec ille. Ita aqua ſalutaris ſapientie tradit̃ in ſcriptura ſacra de petra altiſſima videlicet xp̄o de quo emanauit. quia xp̄c cum moribꝫ bonoꝝ ſe ꝯformauit. Et ſicut dicit Auicenna. Aqua que deſcendit ab alto melior eſt ceteris paribꝫ. Ita ſapiētia ⁊ diſcretio deriuata a xp̄o melior eſt nobis doctrina. Quia dicit̃ Sap. j. Fons ſapientie verbum dei in excelſis. Quarto ꝓpter eius naturalem humectationem. Dicit enim Ambro. in hexa. de opere tercij diei. Qꝛ aqua eſt altrix omnium virgultorum. diuerſos ſingulis vſus miniſtrans. Iſto modo ſapientie ⁊ doctrine ſacre ſcripture dant ſingulis alimentum iuxta ſue conditionis neceſſitatem. Quod figuratum eſt Gen̄. xxiiij. Cum ſeru⁹ Abrahe veniſſet in domum bathuelis dedit paleas ⁊ fenum camelis. Panis autem oblatus eſt ſeruo. Bathuel enim interpretatur caſtus deo. ⁊ ſignificat prelatum vel p̄dicatorem cui cōpetit caſtitas. vt ſup̄ ſmone p̄cedenti. X. R. Hic debꝫ apponere iumentis. i. rudibꝫ fenum ⁊ paleas. i. expoſitiones eoꝝ capacitati cognitas. groſſaqꝫ documenta q̄ capere poſſunt. Sed ſeruus dei debet intelligētibꝫ ſbtilia predicare. ſm illud Apoſtoli. j. Chor. ij. Sapientiaꝫ loquimur inter ꝑfectos. Et ibidem. c. iij. Tanq̄ paruulis in xp̄o lac potum dedi vobis. Non enī poteratis. ſ. intelligere altiora. Ex his patet ꝙ ſacra ſcriptura ⁊ ſalutaris ſapientia dat ſingulis ꝓut capere poſſunt alimētum vt faciant fructum opeꝝ tempe oportuno. Iuxta illud ps̄. j. Erit tanq̄ lignum qđ plantatum eſt ⁊c̄. Et nota ꝙ aqua pluuialis valet omnibꝫ piſcibꝫ ⁊ plantis terre plus q̄ aqua fluuialis vel fontis. ⁊ plus per illam creſcunt arbores. ⁊ nihil bene creſcit niſi bene imbibat̃ aqua. Moraliter aqua pluuialis que de celo deſcendit. eſt doctrina moralis ſacre ſcripture de qua Deut. xxxij. Concreſcat vt pluuia doctrina mea ⁊c̄. Iſta plus confert piſcibꝫ ⁊ plantis. i. hominibꝫ in mūdo habitantibꝫ ꝯuerſantibꝫ ⁊ creſcentibꝫ q̄ quecunqꝫ doctrina q̄tumcunqꝫ moralis a phis adinuenta. De hac dicit ps̄. Super aquaꝫ refec. educ. me. Naꝫ aque ſacre ſcripture nō ſolum potant bibentes ſꝫ etiam reficiunt. Ideo int̃ religioſos in refectorio legi ſolet. vt non ſolum ventres cibo. ſꝫ etiam reficiant mentes dei verbo. Iſta aqua mutat̃ in vinum. i. p̄ces Marie. qꝛ niſi ipſa grām docendi impetrare dignaret̃ inſipidum apparebit quicquid ab homine ꝓfert̃. In cui⁹ figura nō niſi ad Marie inſtantiam xp̄c in nuptijs aquam in vinum ꝯmutauit Joh. ij. Tercio ꝓpter eius figuralem rep̄ſentationem. In aq̄ enī clara ⁊ nō turbida. ſꝫ quieta ſpecies reꝝ abiectaꝝ apparet ſicut ꝓbat Boe. li. j. metro. vlti. dicens. Si mare voluens. turbidus auſter. miſceat eſtum vitrea dudū. parqꝫ ſerenis. vnda diebꝫ. mox reſoluto. ſordida ceno. viſibꝫ obſtat. Vult dicere. Sicut aqua maris clara manente ad modum vitri viſus eam pōt penetrare ⁊ videre ea que ſunt ſub aqua. Si turbat̃ ꝑ ventum tūc obſtat viſui diſꝑgendo radios viſuales ne valeant ꝑfecte cognoſcere rem ſub aqua. ideo aqua tenet quaſi vicem ſpeculi ad viſum pauperum. Iuxta illud Eccī. xxvij. In aqua reſplendet vultus ꝓſpicientium. Iſto modo ſacra ſcriptura ſeu etiam dei verbum homini oſtendit qualis eſt in moribꝫ. Quia dic̄ Greg. ij. mora. Scriptura mentis oculis quaſi quoddam ſpeculum opponit̃. vt interna nr̄a facies in ipſa nobis videat̃. Ibi etenī feda. ⁊ ibi ⁊ pulcra noſtra cognoſcimus. Ibi ſentim⁹ q̄ntum ꝓficimus. Iſta igit̃ aqua ſalutaris ſapientie extinguit ſitim ſecularis aſtutie. Qui enī ſapiens eſt in xp̄o. non cupit aſtutus apparere mūdo. Quia dicit Aug⁹. Quis eſt in mūdo: ad te venit qui fecit mūdum vt eripiat te de mundo. ſi forte aliqua delectatione te retinet mūdus ſꝑ vis eē in mūdo. Tercia aqua que extinguit ſitim eſt aqua lachryme. Unde aq̄ aſſimulat̃ lachrymis ꝓpter tria. vt dicit Anſ. li. j. c. xlvj. Primo quia aqua eſt laſſorum confortatiua. nam vt omnes homines ⁊ omnia iumenta dum calore eſtuant in eſtate. ſi aquam coacte vel ſponte tranſeant mox ſe excutiunt. ⁊ reſumpt̄ viribꝫ auidius cibum ſumunt ⁊ fortiora ad opera redeunt. Sic lachryme mirabili mō laſſos ⁊ laborādos cōfortant. ⁊ vires perditas in animas reportant. Et anima quantumcunqꝫ diuerſa miro modo confortat̃ his aquis balneata. Et dicit̃ notāt̃ lachryme ſpūales. quia lachryme a ſpiritu ſancto veniūt. Quia dr̄ Roma. viij. ꝙ ip̄e ſpūs. ſ. ſanctus poſtulat ꝓ nobis. i. poſtulare nos facit gemitibꝫ inenarrabilibꝫ. Ideo dicit Leo papa in ſermone quodā. Ab ipſo ſpiritu ſancto lachryme ſunt penitentiales. Secundo aqua eſt duroꝝ mollificatiua. Nam panis bis coctus qui eſt natura duriſſim⁹ in aq̄ poſitus mollis efficit̃. Sic anima compūcta in lachrymis poſita dei ſeuitatem emollit ad parcēdum. ⁊ ad miſerēdum flectit. Unde dicit Bern̄. ꝙ lachryma vincit inuincibilem. ⁊ ſuperat omnipotentem. Ideo legit̃. ij. Reg. iij. Qꝛ Abner volens reconciliari Dauid. miſit nuncios vt contraherent cum illo amicitias. Cui Dauid. Non videbis faciem meam niſi adduxeris mihi Micol. hanc figuram exponit moraliter Nico. de lyra dicens. Hic abner gerit figuram ⁊ typum peccatoris. Sed Dauid figuram xp̄i. hic igit̃ immittit nūcios oronum ad xp̄m vt amicitias ei⁹ habeat. ſꝫ niſi adduxerit petōr Micol que interp̄tat̃ aqua ex omnibꝫ ⁊ ſignificat lachrymas vere pn̄ie que de pctīs omībꝫ dꝫ eſſe nō poterit faciem dei videre. Et ſicut Abner gratioſe fuit acceptus qn̄ Micol adduxit ſecum ⁊ magnum ꝯuiuium ei fecit. ſic xp̄c vere lacrimātem ⁊ penitentem ſuſcipit et eum ſacramēto euchariſtie reficit. iux̄ illud Lu. xv. Hic petōres recipit ⁊ manducat cum illis. hic dic̄ Bern̄. O lachryma humilis eſt tua potentia. tuū regnū. ante tribunal iudicū ſola intrare nō vereris ſꝫ vacua intras. vacua nō redibis. ſꝫ quicq̄d petieris hoc obtinebis. Accuſantibꝫ innotis ſilentium imponis. ⁊ nō eſt q̄ te ꝓhibeat accedere. Tercia aqua eſt caſtroꝝ edificatiua. naꝫ babylonia fortiſſima dr̄ fuiſſe. n̄ tm̄ quia muris altiſſimis ⁊ fortiſſimis cingeretur. ſꝫ qꝛ vndiqꝫ fluuijs valleret̃. vt ſup̄ dn̄ica inuocauit ſ. ij. T. D. qꝛ nullus locus pōt eē fort̄ vbi aqua deficit. ſicut ptꝫ de bethulia Judith. Sic lachryme penitentiū mirabilit̃ ꝓtegunt ꝯ impet⁹ temptatōnum. ſ. dyaboli. iux̄ illud ps̄. Tu ꝯtribulaſti capita draconū in aqs. ſ. lachrymaꝝ. Iſta q̄dem aq̄ lachryme ſpūalis extinguit ſitim luxurie carnalis. ſic patet in hoc exemplo in vitaſpa. de q̄dam muliere vaniſſima q̄ cum ꝑ ciuitatem nimia ambitōe ꝓcederet. q̄daꝫ ſanct⁹ ep̄us eam vidit ⁊ ad terram corruit ⁊ amariſſime flere cepit. Et cum interrogaret̃ cur fleret: rn̄dit. Iō fleo ꝙ iſta mulier plus eſt ſollicita placere mundo q̄ ego deo. Cum ḡ ep̄us domum rediſſet ꝓ ea orauit. Cui⁹ p̄ces dn̄s exaudiuit. ⁊ ſeq̄nti nocte viſum eſt ſibi ꝙ q̄dam cornicula veniret ad eū. quam ipſe accipiens in aquam dimerſit. ⁊ mox in columbam candidam vͣſa fuit. ſeq̄nti ḡ mane illa tota ī lachrymis r̄ſoluta ad pedes ep̄i ꝓcidit. ⁊ q̄ p⁹ peccando nigerrima poſtea cū lachrymis baptizata eſt candida. Ideo dicit de lachryma Eccī. iij. Igne ardentem extinguit aq̄. i. ardorem carnalis voluptatis extinguunt lacrime.

¶ Dominica in medio quadrageſime.

Eijce ancillam et filiū ei⁹

Ita ſcribit̃ originalit̃ Gen̄. xxj. ⁊ trāſſumptiue ad Gal. iiij. in ep̄la hodierna. Cōſuetudo eſt in hac dn̄ica pueroꝝ ꝙ mortē expellūt figm̄tū ei mort̄ de ſtramine aut alia refaciūt. ⁊ illō ex ciuitates eijciūt ⁊ poſtea in aquas ꝓijciunt ⁊ ſubmergunt. ⁊ licet hoc factum ad

euaſionem mortis tempalis nihil conferat. tñ aliquid
fiendum in hominibꝫ ſignificat. Moraliter em̄ ꝑ mor-
tem intellige peccatum mortale. ꝓpt hec que ponit Ro
bertꝰ hol. ſuꝑ li. Sap̄. lect. xij. ſ. ꝓpter ꝯſimilem defectū
qui eſt talis. pmo corpus diſſipat̄ ⁊ deſtruit̄. ſecundo in
firmat̄. tercio morit̄. qrto portat̄ extra domum. quinto
ſepelit̄. ſexto a vermibꝫ ꝯſumit̄. Sic anima pmo diſſipa
tur ⁊ deſtruit̄ ꝑ tentationem ⁊ cogitationem de pctō.
ſecundo infirmat̄ ꝑ comitantem delectationem in ſen-
ſualitate. tercio morit̄ ꝑ ꝯſenſum. quarto apportat̄ ⁊ elō
gat̄ ab hominibꝫ per culpe ſue abominationem ⁊ diffa
mationem apud homines. Quinto ſepelit̄ ꝑ malam cō
ſuetudinem. Sicut em̄ lapis vel terra onerat corpus ⁊
depmit ne reſurgat. Sic etiam illa mala ꝯſuetudo q̄ſi
quedam moles eſt grauiſſima opprimēs ⁊ incitans ho
minem ad expectādum in peccato. de hoc Aug. li. viij.
ꝯfeſ. c. v. Lex peccati eſt violentia ꝯſuetudinis qua cō-
trahit̄ ⁊ tenet̄ etiam inuitꝰ animꝰ eo merito quo in eam
volens illabit̄. Sexto corpus mortuum a vermibꝫ ꝯſu-
mit̄. ſic mens puata grā a verme ꝯſcientie deſperatōis
⁊ impenitentie finalis corrodit̄ ⁊ mordet̄. Iō dicit aplš
ad Roma. v. Stipendium peccati mors. ⁊ iterꝝ. Pec-
catum intrauit in mūdum. ⁊ ꝑ pctm̄ mors. ⁊ hec dicit̄
mors ſpūalis. de qua pš. xxxiij. Mors pctōꝝ peſſima.
hanc mortem ſpūalem expellere dn̄t homines a ciuita-
te cordis. ⁊ hoc moralit̄ ſignificat̄ in pueris q̄ ſic mortē
expellunt. vt ⁊ noſipſi iam adulti mortem anime iā ex-
pellamꝰ ⁊ dei adiutorio in ꝓfundum aque ꝓijciamus.
Quia dicit ꝑ deuotum Amandum in hora. Sap̄. li. j. c.
iiij. Ego ſum frater tuus. ſponſus tuus patus ſubuenire
⁊ tegere peccata tua. ⁊ ꝓijcere ea in ꝓfundum maris. ⁊
ſic remittere q̄ſi nunq̄ fuiſſent dummodo ꝯuertere et
decetero cauere volueris. ⁊ hoc eſt q̄ pueri figmentum
mortis ꝓijciūt in aquam. qꝛ puer Ihs. ꝓpter puritatem
ſue ſanctiſſime vite ⁊ innocentie ꝓiecit omnia peccata
nr̄a que nobis eternam mortem generāt in ꝓfundum
maris ea minime in nobis puniendo. Idcirco in v̄bo
ꝓpoſito quo ad ſenſum moralem hortat̄ nos aplšs vt
peccata mortalia cum eoꝝ filiabꝫ eijciamꝰ de corde nr̄o
cum dicit. Eijce ancillam ⁊ filium eius. qꝛ peccata mor
talia dicunt̄ ancille. qꝛ ancillari ⁊ ſeruire faciunt nos dy
abolo. Iux̄ illud Iere. iij. Seruietis. ſ. in peccatis dijs
alienis q̄ non dabunt vobis requiem die ac nocte. ꝓpterea
tu homo in tempe grē eijce ancillam. i. q̄dlibet peccatū
mortale. Circa qd̄ notandum pma ancilla eſt ſuꝑbia. q̄
merito ponit̄ pmo loco ꝓpter tria. qꝛ eſt inter vicia ma-
gis generoſa naſcendo magis animoſa. inuadendo ma
gis cauteloſa in alliciēdo. vt dicit Rober. lec. lxiij. Pri-
mo igit̄ eſt magis generoſa naſcendo. qꝛ eſt ſpūalis int̄
angelicos ſpūs adinuenta. vt dixi ſuꝑ in ſexageſima ſ.
ij. Q. T. Et iō nobiles mentes nimis impedit. Sic te-
ſtat̄ Hiero. in q̄dam eplā. Supba natio celeſtis ſubli-
mium appetit mentes. ⁊ q̄ſi ad ꝓprios reuolans ortꝰ ap
petit gloriam ⁊ puritatem hominum rumpe que de glo
ria ⁊ puritate angeloꝝ eripit. vt q̄s inuenit particeps
faciet ꝯſortes ruine. Sic tñ fama eſt q̄ ad deum neſcit
redire iux̄ illud Hugo. li. de anima. Supbia in celo na
ta. ſꝫ velut immemor q̄ via inde ceciderit illuc poſtea re
dire nō potuit. Secūdo ſuꝑbia eſt magis animoſa in-
uadendo. qꝛ nō parcit loco nec tpi. nec ꝑſone nec ſtatui
Q eīn nō parcit loco patet. qꝛ q̄nto locus ſolēnior tan
to ſuꝑbia ꝓnior ⁊ ꝓmptior in ꝯgregationibꝫ. in p̄dica-
tionibꝫ in quibuſq̄ locis publicis negocijs ſtatim ſuꝑ-
bia ſe intermiſcet. Quia in eccliā in loco ſacro valde lu-
crat̄. qꝛ vtriuſq̄ ſexus ꝑſone in ornatu in geſtu in eccliā
maxime vbi ꝯtritioni ⁊ humilitati ſe dare deberent oſtē-
ſioni ⁊ ſuꝑbie magis ſtudent q̄ deuotioni. Secūdo nō
parcit ꝑſone. Xp̄m em̄ ſpūs ſuꝑbie inuaſit Math. iiij.
Angelum pmum hominem vnumquēq̄ ſanctum. qꝛ
dicit Hiero. Difficilꝰ arrogantia q̄ auro ⁊ gēmis care

mus. Vnde Aug. in epiſtola ad Dyaſcoꝝ. Vicia cete-
ra in peccatis. ſuꝑbia v̄o in rectis cauēda eſt. ne cum il-
la laudabiliter ſancta ſunt laudis cupiditate amittant̄.
Idem Aug. in regula. Alia queq̄ iniquitas in malis
opibꝫ exiſtit vt fiant. ſuꝑbia v̄o etiam bonis opibꝫ inſi-
diat̄ vt peant. Tercio nō parcit tempi. immo q̄nto di-
es ſanctior. in natali. in feſto paſche ⁊ hmōi tāto magis
infeſtat ſpūs ſuꝑbie hominē. minus tñ de nocte q̄ de
die. Amat em̄ lucem. Quarto non parcit ſtatui. qꝛ om-
nes inuadit. ſenes cum iunioribꝫ. religioſos cum ſecula
ribꝫ. diuites cum pauperibꝫ. ſubiectos cum ſuꝑioribꝫ.
vt non ſit qui ſe abſcondit a calore eius. pš. xviij. Tūc
em̄ non bene pugnamus cum cūcta ſubiecta putamꝰ
que tñ poſt modicum nos infeſtāt. eo q̄ ſuꝑbia reſtat.
Tercio ſuꝑbia eſt magis cauteloſa in alliciendo. Facile
em̄ eſt declinare gulam ⁊ deuitare luxuriam. fugere ho-
micidium ⁊ groſſa peccata. Nam ſicut ſagittarius q̄ ſi
ꝑcuſſerit beſtiam in corpe. ſ. in pede vel in dorſo non eſt
ſecurus de ea. Sed tamen ſi in corde ꝑcuſſerit eā eſt ſe-
curus. Ita dyabolus maximam ſecuritatem ſe reputat
habere de homine qñ ipm̄ ꝑcutit in corde ꝑ ſuꝑbiam.
De hac ſagitta ſuꝑbie intelligit̄ illud. iiij. Reg. ij. Egreſ
ſa eſt ſagitta per cor regis ſtatimq̄ corruit. ⁊ illud Iere.
xlix. Arrogantia tua cepit te ⁊ ſuꝑbia cordis tui. Om-
nis em̄ ſuperbꝰ habet deum aduerſarium. quia odibi-
lis eſt deo ⁊ hominibꝫ ſuperbia. Idcirco dicit̄ metrice.
Actibꝫ ac verbis homo quicunq̄ ſuperbis. Hoc reti-
ne verbum fugit deus omnē ſuperbum. Iſta quidem
ancilla eſt a ciuitate cordis eijciēda. Primo iō. qꝛ homi-
nem defraudauit. de quo dicit Aug. Suꝑbia meret̄ il-
ludi. nam om̄es hereſes ⁊ omnes alij ꝑiculoſi errores ex
ſuꝑbia veniūt. qꝛ glo. ſuꝑ Iere. xlix. Arrogātia tua. dicit̄.
Omnis hereticus arrogans. qꝛ ſuꝑbia facit hominem
hereticum vel arrogantia. Secūdo hominem excecat.
ſm̄ illud Apoc. iij. Dicis qꝛ diues ſum ⁊ locupletatus
⁊ nulliꝰ egeo. ⁊ neſcis qꝛ miſer es ⁊ miſerabilis ⁊ nudus
⁊ pauper ⁊ cecus. Quis em̄ teneret hanc ancillam que
eum faceret miſeꝝ nudum. cecum. ⁊ hoc facit hec ancil
la ſuperbia. Quia dicit dominꝰ Ioh. ix. In iudiciū in
hunc mundum veni ego vt qui nō vident videant. et
q̄ vident ceci fiant. vbi dicit glo. intli. Qui non vident
ſunt humiles ceci. ⁊ q̄ vident ſunt ſapientes ſuꝑbi. Er-
go xp̄c venit vt humiles ceci illuminarentur. ⁊ ſuperbi
ſapientes excecarent̄. Tercio ſuperbia infatuat. Quia
dicit Bern̄. Omnis ſuperbia ſtulta q̄q̄ non omnis
ſtulticia ſuperbia. Vnde ſuper illud Roma. j. Dicen-
tes ſe eſſe ſapientes ſtulti facti ſunt. Dicit Aug. Si di-
cendo te ſapientem ſtultus es. dic te eſſe ſtultum vt ſa-
piens fias. Si ergo vis ſapiens reputari eijce ſuperbi-
am ⁊ amplectere humilitatem. Quia dicit Sap̄. Pro-
uer. xj. Vbi humilitas ibi ſapientia. Hec turpis mat̄
ſuperbia turpes habet filias. ſm̄ Bern̄. quas etiam h̄
hortatur Apoſtolus eijci a domo cordis. Prima eſt cu-
rioſitas. vt dixi ſupra fe. iiij. Inuocauit. ſmo. ij. D. C.
D. De hac dicit ſan. Tho. ſcd̄a ſecūde. q. clxvij. Curio-
ſitas eſt vicium circa inordinatum cogitationis appe-
titum. ⁊ hoc poteſt contingere ſex modis eſſe malum.
Primo inq̄tum aliquis volens inquirere veritatem
ſuperbit que tamen cognitio de ſe bona eſt. fit autem
mala ratione intentionis. Secūdo quando homo cog-
nitione veritatis vtit̄ ad peccandum. Tercio inq̄tū
ꝑ ſtudium minus vtile retrahit̄ a ſtudio quod ei ex ne-
ceſſitate incūbit ſicut cum aliq̄s legeret libros poetaꝝ.
ſacram theologiam obmittēdo. qꝛ be. Hiero. eo q̄ lege
ret libros ciceronis ad tribunal xp̄i ductꝰ eſt ⁊ ibidem
g̃uiter v̄berat̄ꝰ. vt hꝫ. xxxvij. di. c. legimꝰ. Quarto inq̄-
tum homo ſtudet diſcere a quo nō licet. ſicut q̄ futura
a demōibꝫ ſcrutat̄. Quinto inq̄tum appetit cognoſcē
veritatem circa creaturas nō ad debitum finē referen
do. ſ. ad dei cognitōē. Sexto inq̄tum aliq̄s ſtudeat ad

cognoſcendum veritatem ſupra ingenij ſui facultatem
Contra qđ dicit ſapiens. Altiora te ne queſieꝛ. ⁊ fortio
ra te ne ꝑſcrutatus fueris Eccl.iij. Secūda filia eſt mē
tis leuitas. que ſm Bern̄. ex hoc ꝓpendit ꝙ homo hꝫ
omnium viciſſitudines. nūc pauca. nūc modica. nunc
multa. nūc inania. nūc riſu. nūc luctu plena. ſemꝑ tn̄ ir
rationabilia iudicat verba. Contra has leuitates legiť
de purgatorio be. Patricij in quo q̄dam erat hn̄s vul
nera ⁊ plagas ibidem receptas ſꝑ retentas in tota vita
ſua. ⁊ erat ſemꝑ in maxima pn̄ia. hic qn̄ vidit aliquē iu
uenem immoderate ridentem vel al's ſe leuiter hn̄tem
exclamauit frequenť di. O ſi ſcires q̄ȝ acerba pena dať
leuitatib9 iſtis. tu fortaſſis mores tuos leues corrigeres
⁊ in melius emendares. Tercia eſt inepta leticia que eſt
cum quis ſe exteri9 ꝑ geſt9 malos oñdit ſe gaudioſum.
Contra quem dicit fortunat9 in q̄dam ome. Omnis q̄
ſoli hui9 vite leticie innitiť ipſe a leticia ſupnoꝝ eterna
liter ſequeſtrať. i. diuidiť. Et hec leticia ſm Bern̄. De
prehendiť his indicijs. cum in lingua eſt ſcurrilitas. in
fronte hilaritas. in vultu varietas apparet. in inceſſu
ꝓnus. ad iocum facilis ⁊ ꝓmptus in riſu. Et talis ſimi
lis eſt veſice turgide vento. puncto ꝑforate exiguo. que
ſi ſtringiť crepitat ⁊ crebros ſonitus reddit vento non
ſtatim ſꝫ ſtrictim egrediente. Sic vent9 vanitatis in ta
lib9 nō libere valēs egredi ꝑ chachinnos emittiť. Quar
ta filia eſt iactantia in multiloquio ⁊ deꝑhendiť his in
dicijs. Qui enim in iſto gradu eſt omne quod ſentit ef
fundit ꝓuenit introgantem. nō querenti rn̄det ipſe q̄
rit. ipſe diſſoluit. ⁊ v̄ba collocutoris impfecta ꝑſcindit.
laudat vigilias comꝑhendit ieiunia. Sup omnia oro
nes exaltat. Si ad lubrica ſmo cōuertiť in his quanto
aſſuetior tanto loq̄tior inueniť. hec Bern̄. De hac plu
ra ſup̄. vj. ſe. Eſto mihi ſer. ij. S. T. Quinta filia eſt ſin
gularitas. ⁊ eſt cum q̄s in ſuis opib9 ⁊ factis ſolus vult
apparere ſapiens ⁊ ob hoc ſingularem vitam eligit. ꝓ
pendiť autem his indicijs iſte g̃dus. Qui eñ in iſto g̃
du eſt blandiť ſibi magis de vno ieiunio q̄ȝ ceteri prudē
tes faciant ſi ſex dieb9 ieiunaſſent. ⁊ ꝯmodoſior videť ſi
bi vna hora peculiaris q̄ȝ tota pſalmodia vnius noctis
dolet aliquem ſibi pallidiorem ⁊ min9 comedentem. pal
lorem ſuum ⁊ maciem magis eſtimat ⁊ cetera q̄ pōt vi
dere ſpeculať. ad omnia ſtrenuus. vigilat in lecto. ⁊ dor
mit in choro aut eccl'ia. vt dicit Bern̄. Sexta filia dr̄ ar
rogantia cum q̄s ſibi vſurpat qđ ſtatui ſuo nō ꝯuenit.
⁊ ſic ꝓpendiť q̄ in hoc g̃du eſt de ſe ſolo pluſq̄ȝ alijs. cre
dit vt nō ſolum verbo aut opeꝝ oſtentatione ſuam ꝑ
ferat religionem. ſꝫ intimo cordis affectu credit ſe om
nib9 ſanctiorē. ⁊ q̄cquid de ſe laudatum agnouerit nō
ignorantie aut beniuolentie laudatoris. ſꝫ ſuis meritis
aſcribit. hec Bern̄. Septima eſt ꝑſumptio. ⁊ cognoſci
tur ſic ſm Bern̄. Qui eñ eſt in hoc gradu ꝯuenitib9 in
ꝯſilijs ꝑmus reſidet. non vocatus accedit. non iuſſus
ſe intromittit. deordinat ordinata reficit ꝑfecta. quicq̄d
ipſe non fecerit aut ordinauerit. nec recte factū nec pul
cre ordinatum eſtimat. Qui etiam hoc vicio laborat vi
deť ſibi ꝙ omnia ſolus faciat ⁊ ſupportet ⁊ ſunt ſimiles
balcellino depicto vel ſculpto qui collo humeris ⁊ bra
chijs ⁊ facie totam fabricaꝫ cum oneroſa fatigatione ſe
ſimulant ſupportare. ⁊ tn̄ fabrica ſtaret eque forte ſi to
tum ydolum deleret. Tales eñ ſimiles ſunt alienato a
mente qui ſemꝑ ſtans ſub domo vel loco intrare voluit
domum nec ſedere nec bibere vel comedere. requiſitus
quare ipſe ſupportaret dixit. Et ſi ad horam dimiſiſ
ſet celum caſuꝝ eſſet. Ita eſt de nōnullis nimis ꝑſum
ptuoſis. vt dicit Robertus holcot lectōe. clxvj. Qui in
flati ſeculari ſcientia reputant ſe ſupportare totam ec
cleſiam ſcientia ⁊ diſcretione quam ſe habere ꝑſumunt.
M Quoꝝ quilibet dr̄ pš. xlj. Sapientia tua ⁊ ſcientia tua
te decepit. Sꝫ nota ꝙ ꝑſumentium fatuitas ꝓpendiť
ex trib9. Primo ꝑ compationem imbecillitatis nr̄e ad
fortitudinem hoſtium noſtroꝝ. Nos eñ ſumus quaſi
locuſte gigantib9 infernalib9 compati. qui ſunt hoſtes
nr̄i valde fortes. ergo fatuus eſt qui de ſeipſo ꝑſumit ſi
ne deo iſtos etiam gigantes vincere. ſicut ꝓbat Orige.
ſup Nume. xxj. vbi dr̄ de exploratoribus miſſis a moy
ſe di. Vult domin9 deus res mirabiles facere. vult de
locuſtis facere gigantes. ⁊ de his q̄ in terra ſunt nequi
tias vincere ſceleſtas. Secundo exemplis viroꝝ fortiū
qui corruerunt. Nam dauid ꝑſumēter dixit pš. xxix.
Ego dixi in abundantia mea nō mouebor ineternum.
Et tamen poſtea motus eſt de ꝯiugali poteſtate in ad
ulterium. ꝓditōem ⁊ homicidium dum Berſabee co
gnouit. ⁊ virum eius vriam fidelem ſuum militem in
terficere miſit. vt dr̄. ij. Reg. xj. Ideo dicit glo. Dauid
cadēte nemo ſupbiat. Multos eñ legim9 in ſacris ſcri
pturis in monte ꝑſumptōis corruiſſe. Ideo fugiēdus
eſt mons multum iſte. Quia dicit Aug9. Multum in
frenis eſt qui illuc ire ꝯtendit vbi multos corruiſſe con
ſpicit. In monte iſto aſcenderūt qui opanť iniq̄tatem.
Tercio ꝓpter expientiam ꝓprie fragilitatis. Adeo enim
ſum9 imbecilles ꝙ leuem cogitationem ſupare nō poſ
ſum9. modicum verbum ſuſtinere non valeam9. Qua
re ergo temeritate magna aliq̄d ꝑſumimus qui modi
ca nō poſſumus. Iuxͣ illud apl'i. j. Choꝝ. iij. Nunquid
ſufficientes ſum9 cogitare aliq̄d a nobis. q. d. non. Si
ergo nō ſufficit homo ad bene cogitādum qđ eſt mini
mū ad bona opa quomodo ſufficiet ad alia. Ideo dicit
Sap̄. Prouerb. xiiij. Sapiens timet ⁊ recedet a malo.
ſtultus tranſilit ⁊ ꝯfidit. Octaua filia eſt pctōꝝ defen
ſio. Dicit eñ Bern̄. Multis modis fiunt excuſatiōes
in peccatis. Aut enim dicit qui ſe excuſat non feci. qui
dam ⁊ bene feci. Aut ſi male non multum malum. Aut
ſi multum male non mala intentione. Si autem de il
la conuinciť. aliena ſic nitiť excuſare ſuaſione. Sicut de
hoc hr̄ figura Geñ. iij. De Adam qui ſe excuſauit per
Euam dicens. Mulier quam dediſti mihi ſociam de
dit mihi. ⁊ comedi. Et cum deus dixiſſet ad mulierem
Quare hoc feciſti. dixit. Serpens decepit me ⁊ comedi
Nona filia eſt diſſimulata confeſſio. ⁊ quomō hoc fiat
Bern̄. oſtendit dicens. Sicut vaſa figuli ꝓbat fornax
ita a tribulatione vere penitens diſcernitur. Qui enim
veraciter penitet labores penitentie nō abhorret. Qui
ſic ſimulataꝫ confeſſionem faciens ſi cū leui contumelia
aut exigua increpatus fuerit iam humilitatem diſſimu
lare non poteſt ſꝫ murmurat. frendit iraſcitur. Quan
ta putas tunc fit confuſio in corde ſuperbi. cum fraus
decipiť. pax amittitur. laus minuitur. nec culpa diluiť.
Tandem notatur ab hominibus. ⁊ indicatur ab ho
minibus. eo ꝙ vehementius homines indignantur.
quo conſpiciunt falſum. quicquid de eo opinabantur.
tunc opus eſt prelato vt eo minus illi parcendum pu
tet quo magis offendit. Decima eſt rebellio. Hanc fili
am deſponſauit principaliter ipſa ſuperbia iudeis. qui
valde proni erant ad rebellandum Moyſi ⁊ alijs ſuis
prelatis. Numeri. xx. vbi dicitur. Conuenerunt filij
Iſrahel aduerſus Moyſen. ⁊ verſi in ſeditionem dixe
runt. Da nobis aquam vt bibamus. Quare nos feciſti
aſcendere de egypto ⁊ adduxiſti nos huc in locum peſ
ſimum. qui nihil poteſt nec ficum gignit. nec vineam.
nec malagranata. Quibus Moyſes dixit. Audite re
belles ⁊ increduli. Nunquid de petra hac poterimus
nobis aquam eijcere. quaſi diceret. Cum adiutorio dei
Et hi qui rebelles erant. ideo terram ꝓmiſſionis non
intrabant. ſꝫ in deſerto mortui ſunt. Et timendum eſt
valde ꝙ adhuc multi inter xp̄ianos habent hanc fili
am ſuperbie in vxorem. qui prelatis ſuis non obediūt.
Et hi habent timere ꝙ cum iudeis terram promiſſio
nis vite eterne que fluit lacte diuinitatis ⁊ melle hu
manitatis Chriſti minime ſubintrabunt. Quia de il
lis qui rebellioſe murmurant contra prelatos: dicit

Grego. Regnum celoꝝ nemo qui murmurat accipit.
nemo ꝗ accipit murmurare pōt. hec Grego. Quū cum
non intrant terram ꝓmiſſionis. ꝗd aliud reſtat niſi ꝙ
cum Dathan ⁊ Abyron qui ſemꝑ rebelles erant in in-
fernum viui deſcendūt Nume. xvj. Undecima filia ē
libertas peccandi. q: cum homo nullum timet ꝫ ꝑlatis
rebellat. nec etiam aliquos vereť. quanto tunc eſt ſecu-
rio: tāto liberꝰ ſua deſideria adimplere delectať. Duo-
decima eſt ꝯſuetudo peccandi. ⁊ hec vt dicit Robertꝰ
hol. lect. clxxvij. magnam hꝫ violentiam inclinandi vo-
luntatem ad ſe. Et ideo ſicut optimuꝫ eſt aſueſci ad bo-
nas ꝯſuetudines ⁊ virtuoſas. ita ꝑiculoſum eſt ⁊ peſſi-
mum aſſueſci peccatis. Unde narrat Ualerius li. vj. c.
ij. in fi. Q: trecenſes cum acerbiſſima execratōe vti vo-
lunt aduerſus eos quos vehementť oderunt optant vt
mala ꝯſuetudine delectentť. De malicia ꝟo ꝑuerſe ꝯſue-
tudinis loquiť. Aug. viij. li. ꝯfeſ. c. v. ⁊ de ſeipſo dicit ꝙ
difficilis erat ad ꝯuertendum ad fidem di. Ligatꝰ eraꝫ
nō ferro alieno. ꝫ ferro mee voluntatis. velle enī meuꝫ
tenebat inimicus. ⁊ inde cathena ferrea ꝯſtrinxerat me
Quippe ex volūtate ꝑuerſa eſt libido facta. ⁊ dum ꝯſue-
tudini nō reſiſtiť facta ē neceſſitas. hec ille. Et metriſta
Qui nō aſſueſcit ꝟtuti dum iuueneſcit. A vicijs neſcit
deſiſtere cum ſeneſcit. In huiꝰ figura ſaluato: faciliter
ſuſcitauit puellam in domo ⁊ iuuenem delatum in por-
ta. Sed Lazaꝝ ꝗdriduanum in monumento cum ge-
mitu lacrimis ⁊ clamore Joh. xj. Quod exponens Au-
gu. ſuꝑ Math. xv. omē. dicť. Moles impoſita ſepulcro
vis eſt directa ꝯſuetudinis ꝗ premiť ita vt nec reſurge-
re nec reſpirare ꝑmittiť. Dictus eſt aūt ꝗdriduanꝰ. re-
uera ad iſtam ꝯſuetudinem de ꝗ loquar ꝗdam ꝓgreſſu
venit anima. ꝑma eſt ꝗſi ſcintillatio delectatōis in co:-
de. ſecūda ꝯſenſio in voluntate. tercia factum. ꝗrta con-
ſuetudo. Hec ille. He ſunt. xij. filie ſuꝑbie ſꝫm Bern̄.
Secūda ancilla eſt inuidia. ꝗ immediate naſciť ex ſuꝑ-
bia. Et deſcribiť ab Aug. Inuidia eſt odium aliene fe-
licitatis. Et eſt ꝗdem eijcienda a corde hominis ꝓpter
tria que ponit Rober. ſuꝑ li. Sap̄. lec. xxx. Primo q: ē
intoxicatiua veritatꝭ ⁊ charitatꝭ. nam ſi illa nō eſſet ꝗli-
bet de bono alteriꝰ gauderet. ⁊ de malo nō gauderet ꝫ
doleret. q: hoc eſt ꝯtrarium charitati. Jō dicit Augꝰ. ſuꝑ
Joh. Tolle inuidiam ⁊ tuum eſt qđ habeo. Item tolle
inuidiam ⁊ meum eſt qđ habes. Et glo. ſuꝑ illud Yſa.
xlv. Ego dn̄s formās tenebras ſic dicť. Uenenū qđ ē vi-
ta ſerpētū ē mors hoīm. ⁊ ecōtra humo: aqueꝰ. i. ſaliua
ē vita hoīs ⁊ mors ſꝑpētꝭ. Iſto mō vita hoīs boni ⁊ ꝟtu-
oſi ē mors īuido. Et qđ bono viro ē mors vel damnū. ē
vita inuido. Scđo inuidia eſt oſtiū iniqtatis. Per hāc
enī intrauit mors in mūdum. Iuxͣ illud Sap̄. ij. Inui-
dia dyaboli mors intrauit in o:bem terraꝝ. i. mediante
inuidia dyaboli. q: dyabolus ex inuidia tentādo mor-
tem intulit. ꝑ hanc occiſus eſt Abel a Chayn Geū. iiij.
Jacob tribulatus ab Eſau Geū. xxxvij. Joſeph a frib
venditꝰ Geū. xxxvij. ⁊ a iudeis Xp̄c crucifixus Math.
xxvij. ſciebat ꝙ ꝑ inui. tra. ⁊ oſtium illud nullus pōt vi-
tare. Iuxͣ illud Geū. li. de morib. ⁊ ſi nullos inimicos fe-
cit tibi iniuria. multos tn̄ fecit inuidia. Tercio eſt putre-
do ſanitatis. iuxͣ illud Prouer. xiiij. Putredo oſſium ē
inuidia. hoc tn̄ iuſtiſſimum viciū eſt. q: eſt in ſuum au-
cto:em recipꝛoca. Et iō dicit Hug. de ſan. vic. Iuſtius
inuidia nihil eſt. q: ꝯtinꝰ ipm̄ auctorem punit excruci-
atqꝫ. Et baſiliꝰ in hexame. Sicᷤ inqͭ rubigo ferꝝ. ſic in-
uidia animam de ꝗ naſciť corrumpit. Et iō maximam
iniuriam faceret deus inuido ſi poneret eum in celo. q:
ibi eſt ſumma felicitas in ꝓximo. ⁊ ꝑ ꝯn̄s ſummū nocu-
mētum foret inuido. ⁊ iō erit in inferno vbi nihil vide-
bit cui inuidere poſſit. Hec ancilla mala multas hꝫ fi-
lias ⁊ filios. Prima eſt odium de ꝗ diceť infra dn̄ica. ij.
poſt trinitatis. Secūda filia eſt detractio ꝗ bona alioꝝ
denigrat. ꝫ ꝯ illud vicium debemꝰ nos diſponere. ꝑmo

ne ipſum aliqualiter faciamus. iuxta illud Jac. iiij. No-
lite detrahere alterutꝝ fratres. Qui detrahit fratri ſuo
detrahit legi. Cui ꝯſonat Hiero. in epl̄a. xiij. Nulli de-
trahas nec in eo te ſanctum putas ſi ceteros laceres. ac-
cuſamus ſepe qđ facimꝰ. ⁊ ꝯ noſmetipſos diſtricti in vi-
cia nr̄a inuehimus. ⁊ incerti de eloquentib ſumus iu-
dicantes. De iſtis etiam detracto:ib loquiť Bern̄. ſuꝑ
Can̄. ſꝫmo. xxiij. Omnis qui detrahit primum qđ ꝑdit
eſt. q: facit ſeipſum vacuum charitate. Detracto: enim
quid aliud detrahendo intendit niſi vt is cui detrahiť
veniat in odium vel ꝯtemptum ipīs apud quos detra-
hiť. Et infra. Unus loquiť ⁊ vnuꝫ tn̄ verbum ꝓfert.
⁊ tn̄ vnum illud verbum dum in vno momento audi-
entium aures inficit animas interficit. hec ille. Omnes
enī diſco:die vt dicit Robertꝰ lect. x. Lites ⁊ odia que
ſunt in mundo fere hn̄t originem vel augmentum ad
minus ꝑ detracto:es ⁊ per ipſam linguam que multos
cognouit ⁊ diſperdit de gente in gentem. In cuiꝰ figu-
ra fingunt poete. Q: Codrus rex grecoꝝ ſeminauit in
terra dentes ſerpentum ex quo ſuccreuerūt milites ar-
mati. qui ſtatim in ſe irruentes acerrime cōflixerunt. ⁊
ſe mutuo perimerūt. vt dicit Ouidius li. iiij. Metha.
Iſto mō detracto: ſeminat dentes ſerpētinos. i. verba
venenoſa detractionis inter illos ꝗ deberēt eſſe amici.
Qui quidem dentes ſtatim creſcunt in milites arma-
tos. Quia verba detractoꝝ ꝯcepta in co:dib hominū
ad effectus hoſtilitatis ⁊ inimicicie ꝓcedunt. Iſte ſemi-
nato: eſt ſeptimum coꝝ que odit deus Prouer. vj. Sex
ſunt que odit deus. ⁊ ſeptimum deteſtať anima eius.
Et ſubdit enumerando ea. Oculos ſublimes. linguam
mendacem. manus effundētes ſanguinem. co: machi-
nans cogitationes peſſimas. pedes veloces ad curren-
dum in malum. ꝓferentem mendacia. ⁊ ſeptimum eſt
⁊ eum ꝗ ſeminat diſco:dias inter fratres. Non enī legi-
mus ꝙ aliquod vicium deꝰ expꝛeſſius odiat vel ꝑſequať
ꝙ̄ detractionem. Iuxta illud Roma. v. Detracto:es
deo odibiles. ⁊ deus ipſemet. pſ. c. Detrahentem ſecre-
to ꝓximo ſuo hūc ꝑſequebar. De hoc vicio Greg. ix. mo-
ral. ſuꝑ illud Job. xix. Quare me ꝑſequimini ſicut deꝰ.
⁊ carnib meis ſaturamini. Sciendum inqͭt eſt ꝙ qui
aliene vite detractione paſcunť. alienis ꝓculdubio car-
nib ſatianť. Unde ꝑ Salomonem Prouer. xxiij. No-
li eſſe in ꝯuiuijs potatoꝝ. nec in ꝯmeſſationib coꝝ qui
carnes ad veſcendum ꝯferunt. Carnes quippe ad ve-
ſcendū ꝯferre eſt in collocutione derogationis viciſſim
vicia ꝓximoꝝ dicere de quoꝝ pena ſubdiť. quia vacā-
tes potib ⁊ dantes ſymbola ꝯſumenť. Potib vacant
qui de obpꝛobrio aliene vite ſe inebriant. Symbolum
ꝟo dare eſt ſicut vnuſquiſqꝫ hoſpitum ſolet ꝓ ꝑte ſua
conferre cibos ad veſcendum. Ita in ꝯfabulatione de-
tractionis verba conferre eſt ſymbolum habere. Sꝫ va-
cantes potib ⁊ dantes ſymbolum conſumenť. q: ſicut
ſcriptum eſt. Omnis detracto: eradicabiť. hec Grego.
Secundo ꝓuidendum eſt ne detractionem faciliť au-
diamus. q: dicit Bern̄. ſuꝑ Can̄. ſ. lxiij. Porro detra-
here vel detrahentem audire quod horum damnabiliꝰ
ſit non facile dixerim. Abominabile eſt audire vel con-
ferre cum homine cuius dentes ſunt co:rupti vel ſto-
machus repletur fetidis vel malis humo:ib. quia ta-
lis habet anhelitum nimis grauem. Et dicunt natura-
les ꝙ oēs beſtie que veſcunť crudis carnib hn̄t o:a feti-
da ⁊ fetentia ⁊ abominabilia. Et certe magis deberent
eſſe fetentia ⁊ abominabilia o:a detrahentium. Iuxta
illud Prouerb. xxiiij. Cogitatio ſtulti peccatum eſt. et
abominatio hominum detractorum. Tercio cauendū
eſt ne detractionem puſillanimiter teneamus. Multi
enim ꝓpter eloquia detractorum a bono ꝓpoſito retar-
dantur. ⁊ hoc eſt valde fatuum. immo ſꝫm doctrinam
Greg. vj. moral. ca. xvij. Detracto:es hominum deſpi-
ciendo ꝯtemnendo ſuperare debemus. Expedit enim

nobis ꝙ aliqui nobis detrahant. vnde Greg. xxj. mo-
ra. c. xv. Sȝ inter hec ſciendum ꝙ ne in moderatis lau
dibꝫ efferamur. pleruꝫ miro rectoris nr̄i moderamine
detractionibꝫ laborari ꝑmittimur. vt cum vox laudan
tis nos eleuat lingua detrahentis humiliat. ⁊ ponitur
tranſſumptiue. vj. q. j. Sunt plurimi. Tercia filia inui
die eſt ſuſurratio que nihil aliud eſt q̄ diſcordie ſemina
tio inter amicos. Et dicit Tho. ſc̄da ſc̄de. q. lxxiiij. Su-
ſurratio grauiꝰ eſt petm̄ q̄ detractio. hoc ꝓbat ſic. Tā-
to em̄ aliquod nocumentum grauiꝰ eſt q̄nto bonū mi
tius eſt vel melius quod tollit. Melior aūt eſt amicicia
q̄ fama que tollit̄ ꝑ detractionem. ergo grauius puniť
ſicut patet de illis duobꝫ q̄ ſꝑ diſcordias int̄ amicos fa-
ciebāt. de quibꝫ ſup̄ dn̄ica. j. octa. nati. xp̄i. K. E. Quar
ta filia eſt damnatio que eſt bona alteriꝰ ꝑuertere ſȝ ꝓ-
pria mala non memorari. Quinta eſt ingratitudo q̄ eſt
de acceptis beneficijs deo gr̄as non agere. Circa quod
notandū Rober. hol. ſuꝑ li. Sap̄. lectione. clxxxvj. dic̄.
Ingrati ſunt petōres multipliciter. Quidam em̄ dona
dei non cogitant. q̄dam v̄o de ſuis beneficijs non ho-
norant eum. q̄dam ei ſua beneficia exprobrant. q̄dam
v̄o ꝯ eum ꝑ ſua beneficia pugnant. Primi ſunt ingrati
ſatis q̄ nunq̄ ponderant poſt conceſſa. ſȝ ſemꝑ aſpiciūt
ad habenda. ⁊ non qd̄ receperunt de p̄terito. ſȝ qd̄ rece
pturi ſunt ꝓſpiciunt de futuro. ⁊ hec eſt p̄ma ac potiſ-
ſima ingr̄titudo. ſicut dicit Sen̄. in de beneficijs fere in
p̄ncipio. Prima v̄o omniū ac potiſſima cauſa eſt ꝙ no
uis ſemꝑ cuſtodibꝫ occupati non q̄d habeamꝰ ſȝ q̄d pe
tamus non in illud qd̄ nobis eſt. ſȝ in id qd̄ petimꝰ intē
ti ſumꝰ. Secūdi ſunt ingrati q̄ deum de beneficijs ſuis
inhonorant ſimiles porcis q̄ glandes quotidie comedē
tes nunq̄ ad arbores oculos erigunt. cuiꝰ fructu inceſ-
ſanter depaſcunť. Contra quos Ariſt. v. Ethic̄. c. viij.
oñdit ꝙ in ꝯ faciendo ꝓportionabile ac conueniens vt
boni ciues at illi q̄ non pn̄t ſimilia tribuere ſaltem grāꝫ
actōnem ſponte facient de exhibitis beneficijs. Eſt em̄
ḡtiarumactio q̄dam retributio ⁊ quoddam ſacramen-
tum in eo q̄ non pōt retribuere ad valorem rei collate.
oportet ꝙ faciat ḡtiarumactiones ⁊ ei fuiat in recom-
penſatōnem collati beneficij. Id̄o dicit Hermes trime-
giſtus in li. ſuo q̄ dr̄ legaſtiolos. in fi. Qꝛ non eſt ꝯueni
ens deo thus vel mirram incendere ⁊ ſic eum adorare.
ſȝ nos inq̄t gr̄as agētes adoremꝰ. He em̄ ſunt ſumme
incenſiones cum ḡtiarumactiones deo aguntur a morta
libꝫ. Sed timendum eſt ꝙ iaȝ nimis verificet̄ ꝓphia. ij.
ad Thimo. iij. In nouiſſimis diebꝫ inſtabunt tp̄a peri
culoſa. erunt homines ſeipſos amantes ⁊ ingr̄i. Tercij
ſunt ingrati q̄ deum de beneficijs ſuis exprobrant. vt
ſunt hi qui iurant ſuꝑ vulnera xp̄i. que tn̄ nullatenus
ſuſcepiſſet niſi ad hoc eum charitas coegiſſet. de his di
cit Sap̄. xxix. Paſcebat ⁊ potabat ingr̄os ⁊ adhuc ama
ra audiet. Quarti ſunt ingrati qui ꝯ deum ꝑ beneficia
ſua pugnant qui donis dei ad peccandum vtunt̄. Ali-
qui abundant diuitijs a deo conceſſis. vt neceſſitatibꝫ
pauꝑꝫ ſuccurrerent. ⁊ hi ſunt p̄cipue pauꝑꝫ oppreſ-
ſores. Alij fortitudine corpis ſui vigent vt deo ꝑ pn̄iaȝ
ſeruiant. ⁊ hi ſpāliter in ſuitijs demonum vires ſuas
ꝯſumunt. Sicut ſunt rixoſi. p̄dones ⁊ latrones. Nō-
nulli vigent ingenio naturali. quo deum colere ⁊ alios
regere deberent ⁊ iſti fraudibꝫ ⁊ dolo intenti circūueni
unt ꝓximos deſeruientes dyabolo ⁊ nō deo. Contra q̄s
Greg. xxxij. moral̄. ſuꝑ illud Job. xl. Huic mōtes her-
bas ferunt. dicit ſic. Deum reprobi de donis. i. adiumē
tis receptis nequaq̄ recta ſȝ p̄ua cogitant. Quid aliud
faciunt niſi ſuis ꝯ deum donis pugnant. Contra quaȝ
ſn̄iam dicit expꝛeſſius in omel̄. quadam ſuꝑ illud. Cum
audieritis p̄lia ⁊ ſeditiones. Omnia quicq̄d ad vſum
vite accepimꝰ ad vſum culpe ꝯuertimus. Tranquillita
tem quippe pacis humane ad vſum ꝯuertimus ſecuri
tatis vane ꝑegrinatōem terre ꝓ habitatione diligimꝰ

patrie. Salutem corpoꝝ in vſum redigimus viciorum
Sobrietatis abundantiam ad voluptatis intorſimus
ꝑuerſitatem. hec Greg. Refert Valeriꝰ li. ij. c. j. Apud
athenienſes ꝯuictus libertinꝰ de magnitudine aduer-
ſus patronum vite libertate exuebat̄ ꝑ hec verba. Abi
et eſto ſeruus. qꝛ liber eſſe non ſciſti. Et Sen̄. lib. iiij. de
beneficijs narrat. Qꝛ quidam miles naufragus littori
eſt appulſus. ⁊ in hoſpicio cuiuſdam ꝑ. xxx. dies refocil
latus. Tandem licētiam accipiens ait. Gratias tibi re-
feram ſi imꝑatorem meum me videre ꝯtingit. Veniēs
em̄ ad Philippum regem macedonum p̄dia illiꝰ apud
quem fuerat hoſpitatus popoſcit. annuit Philippus.
Vir igit̄ de ſuis expulſus nō vt inermis vel ruſticꝰ tu-
lit. ſed ad curiam imꝑatoris acceſſit ⁊ ingratitudinem
militis expoſuit. Philippus hoc audiens iuſſit repro-
biſſimo militi ⁊ ingrato hoſpiti vt ei ſtigmata infigerēt
que eius ingratitudinem perpetuo teſtarent̄. ⁊ hoſpiti
omnia redderent̄. Sexta inuidia eſt ſubſannatio vel
deriſio. Vbi nota deriſio q̄tuor mala facit. vt dic̄ Ro-
bertus lect. lx. Oſtendit ſtulticiam. ſuſpendit amicici-
am. offendit iuſticiam. ⁊ intendit maliciam. Primo oſ̄
dit ſtulticiam. qꝛ qui deridet hominem ſimilem ſibi. ꝓ
defectu quocūq; naturali vel morali ignorat ꝓpriam fra
gilitateȝ. pōt em̄ fieri deriſibilis de ꝯſimili ſi deꝰ ꝑmittit
vn̄ Greg. in mora. Quod ſumꝰ hodie nouimꝰ. qd̄ aūt
poſt eſſe poſſumꝰ paululum ſcimꝰ. Hi em̄ quos deſpi-
cimꝰ vt tarde poſſint bona incipe pn̄t vitam nr̄am fer-
uentioribꝫ ſtudijs anteire. Timēdum etiam itaq; eſt ꝙ
etiam nobis cadētibꝫ ſurgat q̄ nos ſtans irrideat q̄uis
ſtare non nouit q̄ non ſtantem nouit irridere. hec Gre-
go. Et ideo aduertat q̄libet illud Job. xj. Cum ceteros
irriſeris tu a nullo ꝯfutaberis. q. d. Conſtat ꝙ ſic. quia
Prouer. iij. dr̄ de deo. Illuſores ipſe deludet. Secundo
ſuſpendit amiciciam. Eſt em̄ vt frequenter cauſa ꝯten
tionis ⁊ diſcordie. Ideo dicit̄ Prouer. xxij. Eijce deri-
ſorem ⁊ exibunt cum eo iurgia. Tercio offendit iuſtici-
am. Facit em̄ deriſor alteri quod ſibi nollet fieri. q̄re ſu-
ſtinebit ſupplicia Prouerb. xix. Parata ſunt deriſoribꝫ
ſupplicia. Quarto intendit maliciam. Incipit em̄ a lu-
do. ⁊ ſub ſpecie ludi intendit inhoneſtatem ꝓximi. ⁊ ſic
ꝯmittit mendacium facti Iere. ix. Omnis amicꝰ frau-
dulent̄ incedit. ⁊ vir fratrem ſuum deridebit. ⁊ verita-
tem non loquet̄. ⁊ ideo ꝯ deriſores dat ſcriptura q̄tuor
minas. Dicit em̄ ꝙ nō ſunt arguendi de iniq̄tate. Nō
ſunt inſtruendi de fatuitate. Sunt eijciendi de ſocieta
te. ⁊ ſunt diuidēdi a dei maieſtate. De p̄mo dr̄ Prouer.
ix. Noli arguere deriſorem ne odiat te. argue ſapiētem
⁊ diliget te. De ſecundo Prouer. xiiij. Querit deriſor ſa
pientiam ⁊ non inueniet. De tercio Prouer. xxij. Eijce
deriſorem ⁊ exibūt cum eo iurgia. ceſſabūtq; cauſe ⁊ cō
tumelie. de quo in pſ̄. lviij. Tu dn̄e deridebis eos. Ter-
cia ancilla eſt ira que ſm̄ Aug. eſt vlciſcēdi libido. ⁊ hec
eſt de corde eijcienda. qꝛ facit iniuriam deo ⁊ ꝓximo ⁊
ꝓprio ſubiecto impediendo aſpectū rōnis ⁊ intelligētie.
Deo em̄ ꝯuenit rōne potentie culpas iudicialiter vin-
dicare. bonos ſpāliter inhabitare. ⁊ eis liberaliter bona
ſua legare. Sed ꝯ iſta iniuriat̄ iracūdus deo in omnibꝫ
Primo aufert deo vindictam. qꝛ ira eſt deordinatus ap
petitus vindicte. Et deus dicit Deutro. xxxij. Et ad
Roma. xij. Mihi vindictam ⁊ ego retribuam. Deꝰ em̄
duo ſibi retribuit gloriam ⁊ vindictam. Alteꝝ ſuꝑbus
alteꝝ aufert iracundus. De gloria dicit Yſa. xlviij. Glo
riam meam alteri nō dabo. Secūdo iracūdus deo iniu
riat̄. qꝛ expellit eum a quiete ſue habitationis. qꝛ in pſ̄.
dicit̄. In pace factus eſt locus eiꝰ. Ira autem ꝑturbat
pacem ⁊ deſtruit. Iux̄ illud Prouerb. xv. Ira ꝓuocat
rixas. Domum em̄ que tota die tremeret ⁊ moueretur
nullus magnus dominus libent̄ inhabitaret. Sic xp̄c
ſm̄ pſ̄. xcv. Eſt magnꝰ dominus ⁊ laudabilis nimis.
nō habitat in domo cordis qd̄ ſemꝑ tremit ⁊ mouet̄ ꝑ

iram. Tercio deo iniuriatur impediendo ne legatũ ſta-
re poſſet. Legat enim deus pacē hominibus. Johan.
xiiij. Pacem meam do vobis. pacem meam relinq̃ vo-
bis. Et quia dicunt iura. xiij. q. ij. oblationes. vbi vult
ꝙ legata defunctoꝝ ſunt ſeruanda. ꝛ ſi q̇s non ſeruaue
rit eſt tanq̃ infidelis ab eccleſia eijciendus ꝛ excõmuni
candus. Sed quia iracundus impedit teſtamentũ xp̄i
ideo tanq̃ excommunicatus eſt ab eccleſia eijciendus.
Ideo dicit̃ Prouer. xxij. Noli eſſe amicus homini ira-
cundo. neqꝫ ambules cũ viro furioſo. Secundo princi-
paliter ira ſubtrahit ꝓximo affectũ debite beniuolentie
teneor enĩ ꝓximo ſaluare famam ꝛ pſonam. ꝛ ꝯtra iſta
iratus pellit ad nocendũ ꝓximo in ſbſtantia depredan
do. in fama diffamando. in pſona trucidando. Ideo di
cit̃ Ecci. xxvij. Ira ꝛ furor ex vtꝗ; execbilia. Quia Ecci.
xviij. Obiurgatio ꝛ ira annihilabãt ſubſtãtiã. Dicit. n.
Areſto. li. iij. de animalibꝫ. ꝙ apis cũ eijcit aculeũ morit̃
Ita eſt moraliter de iracũdo. dũmodo enim exercet ma
liciã ſuã erga ꝓximũ verbo vel ope ledendo in ſubſtan
tia. pſona vel fama. Primo interficit ſpũaliter ſeipſum.
ſicut teſtat̃ Job. v. Virum ſtultū interficiet iracũdia.
Tercio ira ꝓprio obiecto ſubtrahit ꝛ deſtruit tria bona
Deſtruit honeſtatem corpalis diſpoſitionis. Impedit
poteſtatem naturalis rationis. Minuit quantitatē vi-
talis durationis. Primo igit̃ deſtruit honeſtatem cor-
poralis diſpoſitiõis. quantūcũq; .n. pſona ſit pulcra ſb-
uertit oculos. gene fiunt nimis rubee vel nimis pallide
guſtuſq; tremulus. lingua tepeſcit. ꝛ totus homo deho
neſtat̃. De hoc loq̇tur Seneca. ij. et. iij. de ira. Nam in
quit irati facies turbulatior ora pulcerrima fedat ira. et
toruos oculos ex tranq̇lliſſimis reddit oĩs iratus. Et ſe
quitur. Qualem putas eſſe animũ cuius imago tã feda
eſt. Ideo dixit quidã phus ꝙ ideo ꝓfuit iratis aſpexiſ-
ſe ſpeculum vt imago repcuſſa oſtendat homini ſuã dif
formitatem. Ibidem li. iij. de ira. Nulla facies terre q̃n
tumcunq; agitet̃ eſt ita turpis ſicut hominis ira flagrã
tis. Narrãt fabule ꝙ minerua aliq̃n delectata eſt ĩ mu-
ſica tybiarũ. Cum ergo ſemel inflaret tybias iuxta quē-
dam fluuiũ vidit buccas ſuas turpiter tumeſcentes ſta
tim fiſtulas ꝓiecit. Minerua eſt dea ſapientie. ꝛ ſapien
tes ſunt aliquãdo indignãtes nature. Iuxta illud Ecci
j. In multa ſapia multa eſt indignatio. Contingit ergo
ꝙ aliquis ſapiens q̃nq; p motũ iracundie tangit̃. ſꝫ ſta-
tim ſi eſt ſapiens conſiderat indecẽtiã ſui ſtatus ꝛ alias
deformitates ſibi cauet. Secundo impedit potentiã na
turalis ratõnis. Iuxta illud Cathõis. Impedit ira ani
mum ꝛc. Et ideo dyabolus facit ſicut aſtutus piſcator.
qui anteq̃ vult decipe faciliter piſces. turbat aquam et
tunc eſt ſecurus ꝙ piſces nõ poſſunt videre rhete ſuum
Eodem modo facit dyabolus in congregatione quacũ
q;. Immittit p aliquã iracũdiã turbationē in totã ꝯgre
gationem que ſignificat̃ p aquã. Apoc. xvij. Aque mul
te populi multi. et tunc ducit eos ad peccata ꝛ malicias
excogitandas ſicut ſibi placet. ꝛ totam cõgregationem
reddit fatuam. Dicit enĩ Ariſto. in. v. Topic. ꝙ iraſci-
bilis nõ imperat rationali. niſi cũ fuerit pũerſa aĩa hoĩs
Et ita eſt q̃n pũerſa fuerit anima iraſcibilis dominat̃. ꝛ
nunq̃ al's. Dicit. n. areſto. j. elenc. ꝙ eſt cautela ſpecialis
ſophiſte. vt videlicet ſocium ſuum ꝓuocet ad irã. q; ira
impedit animũ. Iſte ſophiſta eſt dyabol⁹. Ecci. xxxvij.
Qui ſophiſtice loquit̃ odibilis eſt. Itē dicit Areſt. j. de
aĩalibꝫ. c. ij. ꝙ iſta tria cõiungunt̃. Ira. inſipientia ꝛ in-
docilitas. et ponit exemplũ de apro agreſti. ꝛ ita eſt mo
raliter. Iracundus nunq̃ bene docebit̃. Ideo dicit ſa-
piens. Ne velox ſis ad iraſcendũ: q; ira in ſinu ſtulti re-
quieſcit Ecci. vij. Tercio ira minuit quantitatē vitalis
duratõnis. Animalia enim exceſſiue colerica ſunt natu
raliter breuis vite. ſicut maxime patet de cane. Et hoc ē
quod dicitur Ecci. xxx. Zelus. i. inuidia ꝛ iracundia mi
nuũt dies. ꝛ ante temp⁹ ſenectam adducũt. Unde an-
tiqui dixerunt iram breuem inſaniam. ſm Areſtot. iij.
li. de anima. Eſt igitur cauenda ira. quia multa mala fa
cit. eſt enim ſimilis onichino cui male ꝓprietates attri-
buunt̃ in lapidario. c. ix. Et ſm dyaſ. Nam ſi cuꝫ zona
in collo portet̃ vel in manu geſtet̃ triſticiã excitat. timo-
rem multiplicat. et animum ad lites ꝛ ad rixas ſuſcitat.
Nec enĩ gemma venit de india ꝛ arabia. ꝛ nullã virtu-
tem bonã dicit̃ habere. et deſignat merito iracundiam:
que ad nihil vtilis eſt ſi portet̃ in corde vel geſtet̃ p ma-
nũ. in ope triſticiam excitat. Nam ſi iracundus nõ põt
ſe vindicare triſtat̃. ꝯmouet rixas ꝛ lites. Ideo dicit̃ ꝓ-
uer. xxvij. Graue eſt ſaxum ꝛ oneroſa harena. ſꝫ ira ſtul
ti vtroq; grauior. Unde Sene. li. iij. de ira aſſimilat irã
peſtilentie et dicit. Sicut ꝯtra peſtilentiam nulla bona
diſpoſitio valet. ita nec ꝯtra iram nulla compoſitio mo
rum. ſed tam mores bonos q̃ malos carpit ꝛ laceſcit. ſꝫ
tamen ſicut in lapidario dr̄ ꝯtra maliciã p̄dicte gemme
inuenit̃ virtus alteri⁹ lapidis q̇ vocatur ſardius. in cu-
ius preſentia nõ poteſt onix nocere. Moraliter iſta gem
ma deſignat patientiã que reſiſtit ire. ꝓuer. xv. Reſpõ
ſio mollis frangit iram. Et ita patienter debet quis in-
iurias ſuſtinere. Quia dicit Sen̄. li. iij. de ira. Si amic⁹
eſt qui offendit fecit quod voluit. Si inimicus fecit qõ
debuit. Nec ancilla inquã multas habet filias. Prima
eſt impatiẽtia. ꝛ hec habet ſe ſicut gallina in domo que
cõtinuo vadit clamando. et niſi emittat̃ non tacet. Sic
etiam impatientia q̃diu eſt in domo cordis niſi eijciat̃
non tacet. Silis eſt etiã auicule incluſe in cauea. que li-
cet ſatis habeat ad comedendũ non tñ ꝯtentat̃. ſed ad
quodlibet foramen trahit caput ſuũ cupiens exire. Sic
et impatientia nullo modo cõtentat̃ q̃diu eſt in cauea
cordis. Quia dicit̃ Prouer. vij. Garrula ꝛ vaga quiet
impatiens. nec valens in domo cõſiſtere pedibꝫ ſuis. iõ
eſt de corde eijcienda. In cu⁹ figura legit̃ gen̄. xvj. Cuꝫ
Sara corripuiſſet Agar ancillam ſuã ipa impatiens fa-
cta eſt. ꝓpterea de domo eius petijt eã eijcere. Gen̄. xxj.
Eijce ancillã ꝛc. Sara interp̄tat̃ oriens. ꝛ ſignificat ra-
tionē. ſꝫ agar iint̃pretat̃ aduena ſignificans impatienti-
am q̃ eſt velut aduena in domo rõnis. ꝛ ſp ſpernit cor-
rectionē. iõ petit rõ Abrahã q̇ interp̄tat̃ pat̃ videns q̇
ſignificat xp̄m q̇ oĩa videt. vt eijciat eã de corde patien-
tiã ꝓ ea aſſumendo. q; dicit ps̄. lxj. Verũtñ deo ſubie-
cta eſto aĩa mea. qm̃ ab ipo patiã mea. Scdã filia eſt di-
ſcordia. hec eſt velut ignis infernalis templũ aĩe violãs
aut accendens. Dicunt. n. iura de ſen. excõ. tua nos. Et
. c. Cõqueſti. et. xj. q. iij. Cũ aliquis. Oĩs incendiari⁹ ec-
cleſiarũ. ciuitatũ vel ſpacij puilegiati in circũitu eccleſie
eſt excõicatus ipo iure maiori. Idē tenet Ray. ꝛ Guil.
Et exquo ſunt excõicati tales incendiarij: iõ a cõſortio
fideliũ ſunt ſepandi. ꝛ nõ abſoluunt̃ niſi damno reſtitu
to ꝛ iuramento p̄ſtito. ꝙ vlterius ignē nõ apponãt. vt
patet. xxiij. q. vltima. peſſimam. Si ergo p excõmunica
tionem excludunt̃ a conſortio fideliũ qui incendunt ec-
cleſiam vel templũ ſanctoꝝ multoꝝ excludunt̃ magis a
ſanctoꝝ ꝯſortio qui accendunt igne diſcordie templuꝫ
aĩe ſpũale. de quo ps̄. lxxiij. Incenderunt igne ſanctua
riũ tuũ. Et merito a ſanctoꝝ cõſortio excludunt̃. Quia
dicit Beda ſup Lucã. ꝛ ponit̃. xj. q. iij. c. abijt. Judas
diſcordie peſte ſocietatem fraternitatis ꝯmaculauit. de-
um qui charitas eſt tanq̃ reus ꝑdit. Tercia filia dicit̃
rixa. que tunc fit quãdo homo ex ꝓpria auctoritate vult
ſe vindicare. qõ tamen eſt iniuſtũ ſm iura tã diuina q̃
humana. Et ratio eſt q; ſm Rober. holkot lect. clxxxj.
nullus bonus iudex durante offenſa poteſt p ſe vindi-
care reũ. nec iuſte quod iuſtum eſt impendere. Simılit̃
nullus põt eſſe iudex ſuipius. Unde Tullius in oratio
ne. Nemo inquit qui ſui p̄iculi iudex eſt. Hinc chriſt⁹
dure Jacobũ ꝛ Johannē ſatis increpauit Luce. ix. ꝙ
ignem de celo petere volebant in vltionē iniurie. quan
do ſamaritani chriſtũ recipe recuſabant, dicens ad eos.

Cuius ſpūs eſtis filius hominis non venit animas pdere ſed ſaluare. In quo nobis datꝛ intelligi ꝙ non ſemper in eos qui peccauerunt eſt exercenda vindicta. Sic notatur. xxiij. q. viij. quod xp̄s. Ratio aūt quare ſuam iniuriam nemo bene iudicat patet p exemplum. Quando nubes interponitur inter ſolem et oculum noſtrum ex motu ſiue tremore cauſato in nube media appet nobis ſol tremere. et dicūt ſimplices tripudiare. Et cā huius deceptionis eſt tremor in medio p qd̄ fit viſio. Iſto modo moraliter qn̄ homo conſiderat iniuriam ſibi illataȝ durante offenſa ſiue ſenſualitate ꝛ rancore. conſiderat iuſticiam ſuam p mediū tremulū ꝛ nebuloſum. ꝛ neceſſario errat in iudicando. Hec igitꝛ vindicta eſt nobis ſub pena grauiſſima interdicta. ſcilicet ꝙ ſi nō remiſerimus primo remiſſionē nō ꝯſequamur a deo Mathei xviij. Unde remittere iniuriam et nō petere vindictaȝ magnū genus elemoſyne reputatur. Sicut ꝺ hoc dicit Ceſarius in dyalogo ammonitione ſecunda. Qui captiuos redimere ꝛ paupes paſcere ꝛ veſtire non valet. contra nullum hominem odiū in corde reſeruet. ꝛ inimicis non malū ꝓ malo reddat ſed etiam diligat. ꝛ ꝓ eis orare non deſinat. certus de ꝓmiſſione dei vel miſericordia libera ꝯſcientia ante tribunal xp̄i dicere poteſt. Da domine q2 dedi. dimitte quia dimiſi. Hec ille. Quarta filia eſt contumelia que ſm ſanctum Tho. ſcd̄a ſecunde. q. lxxij. importat dehonorationem alicuius p verba ſiue p facta. vt ſi aliquis dicat ad aliquē ſic. Tu es fur vl' raptor ꝛ ſic de alijs mentiendo. ꝛ hoc eſt peccatum mortale non minus ꝙ̄ furtum vel rapina. ideo eſt eijcienda vt dicit Anſel. libro. x. c. xlj. Lingua ꝯtumelioſa flagello aſſimulatꝛ. ſm illud Iob. v. A flagello lingue abſconderis. Quod exponit Grego. Flagellū lingue eſt exprobratio illicite contumelie. Flagello eīn lingue bonos feriunt q eoꝝ opera irrident ꝛ pſequūtꝛ. Sancta ergo aīa a flagello abſconditꝛ. quia dum in hoc mūdo honorem laudis nō querit. nec ꝯtumelias detractionis ſentit immunis eſt a dehonoratiōe ꝛc. Quinta filia eſt iniuria. et eſt verbo vel facto alicui iniuſte facere. Et tripliciter fit alicui. vt dixi ſupra dominica ſecunda poſt epiphanie ſermone. j. N. K. Sexta filia eſt ꝓpria malicia. ꝛ ē q̄ qs damnū alterius molitꝛ. Septima eſt furor que eſt intēperata tempeſtas animi rationem ꝓhibentis. De quo pſ̄. lvij. Furor illis ſm ſimilitudineȝ ſerpentis. Octaua eſt clamor et eſt voluntas ſe vindicans exaltando vocē pꝯuitupium veniens ad aures alioꝝ. Nona eſt blaſphemia. Et ſm Auguſtinū eſt quādo aliquis attribuit deo quod dei nō eſt. vel quādo negatur de deo quod ipſius eſt. vel quando aliquis ſibi vſurpat qd̄ dei eſt. Vel ſm alios blaſphemia eſt verbuȝ in contumeliam dei prolatum. vt cum aliquis iratus vindicare ſe volens de deo aliqua membra de ipſo nominat que nominanda non ſunt. Tales impuniti non manebunt. Dicit enim Anſelmus libro ſimilitudinū. c. iiij. ꝙ blaſphemantes deuȝ vel ſanctos ſuos ſimiles ſunt cornicibꝫ. Dicit namqȝ auctor ꝓprietatū libro. xij. Cornix eſt aquile ꝛ alijs p̄de auibus importuna. Nam aquilam quā tangere formidat garritu ꝛ volatu inſequitur et infeſtat. Sed de ſuo improperio commodum nō reportat. Poſtꝙ̄ eīn aliꝙ̄diu aquilam inſequitur ab ea interduȝ roſtro pcutitꝛ aut interficitꝛ quando ei plus debito appropinquat. Sic etiaȝ blaſphemi nepharij deum et ſanctos q̄s factis ledē nō poſſunt. maledictis nitūtꝛ precari verbis. quos aquila chriſtus poſtꝙ̄ diu inſaniam per patientiam tolerauit. nonnūꝙ̄ in corpe monſtruoſis infirmitatibꝫ pcutit. ſed tamen ſi nō penitent eterne mortis ſupplicio eos affligit et occidit. Quia de blaſphemātibꝫ deū legitꝛ: ꝙ multotiens eoꝝ facies perpoſterate ſunt. Refert etiā Guilhel. in apiario. Fuit in quadam villa campanie iudeꝰ q̄dam qui cum chriſtiano ſacra nocte paraſceues in taſſerum ludo conſedit. Cumqȝ iudeus multam pecuniā pdidiſſet. et ex hoc impatiens turbaretꝛ. Tandeȝ in xp̄m retorquens iniuriam blaſphemauit. Et mox cum ad iactandum baſbardum taſſeres collegiſſet. manus eiꝰ cū taſſeribꝫ fuit ꝯtracta. Qui reprobo furore ſucceſſus cū ipſa ꝯtracta manu luſorē pcutere niteretꝛ. iterato in chriſtum in matremqȝ eius benedictam blaſphemiam ſuam euomens. ſtatim euerſis terribiliter oculis cecidit. Chriſtianus ꝺo illuſor ipſius pauore nimio in amentiā verſus elangueſcebat. ꝛ vitam miſeram dira morte terminauit. Ecce qualiter aquila chriſtus pcutit garrulos ꝛ impios blaſphemantes hic tpaliter et poſt eternaliter. q̄a dicitꝛ Mat. xij. Spiritus blaſphemie nō remittetꝛ. id eſt vix et difficulter. Eſt tamen notandum ſanctus Tho. ſecunda ſecunde. q. xiij. et quedaȝ glo. ſup Eſa. xviij. dicit ꝙ blaſphemia etiam ex ſurreptione ꝓlata abſqȝ deliberatione poteſt eſſe peccatum mortale. ꝙ̄uis poteſt etiam aliqn̄ eſſe veniale. naȝ cum aliq̄s ſubito ex aliq̄ paſſione in verba malignantia ꝓrumpit quoꝝ ſignificationē nō ꝯſiderat: tunc eſt veniale peccatum. Sȝ quando aduenit hec blaſphemia ex conſideratiōe ſignificati verborum. tunc nō excuſatꝛ a peccato mortali. ſicut ille qui ex ſubito motu ire aliquem occidit iuxta ſe ſedentē. Decima filia ire eſt homicidium. De qua patebit infra dominica ſecunda poſt trinitatis. ſermo. j. Quarta ancilla eijcienda eſt accidia. quia eſt ſimilis morſui rabidi canis Unde qui mordentꝛ a cane rabido terribilia ſomnient ꝛ timent in ſomno. iraſcuntꝛ ſine cauſa. fiunt ſtupidi omnes reſpiciunt. ꝛ a nullo reſpici volunt. ꝛ paſſione inualeſcente omnem potum reſpuūt. aquam timēt. ꝛ latrāt vt canes. ꝛ timidi fiūt vt pre timore cadant. Tales cito moriuntꝛ niſi eis citius ſuccurratꝛ. Moraliter ille mordetur a cane rabido qui tentatur ab accidie vicio. Et tales ſomniant terribilia et timēt ſine cauſa. Quaſi eīn terribilia ſomniant. quia ea que facilia ſunt difficilia eſtimāt et idcirco ſine cauſa perſequi formidant. Somniant eīn aliquid terribile. et timent vbi nullum periculum imminet. quia illud quod p ſomnum cernitꝛ nec vera res eſt ſi imago rei exiſtit. Eſt enim ſomniuȝ: ꝓut philoſophꝰ dicit fantaſma aliquod extrinſecus apparēs in ſomno. fantaſma aūt eſt ſīlitudo rei imaginate et nō ipſa res. talis eſt enim accidioſus homo. Cumqȝ ei occurrerit aliq̄d laborioſum faciunduȝ. deficiens ſpiritu quaſi ſtupidus fit. Alios etiam laborantes intuetꝛ. ꝛ ipſe piger exiſtens tamē videri vel reputari nō patitur. ꝛ ipſa accidie paſſione inualeſcente oīem potum ſalutiferum doctrine renuit. aquaȝ penitētie timet ꝛ refugit ꝛ pre tedio vite vt canis latrat. Quia in omnibus impatiens ſemp ꝯqueritur et murmurat. ad ſpiritualia autem ꝛ virtuoſa accidioſi ita timidi fiunt vt puſillanimes fiant. ꝛ oīa timentes in deſperationem cadunt ꝓpter quod ꝯdimiſſa diuina gratia citius moriuntur in anima. niſi eis adhibeatur ſpirituale remedium. Ideo refert Arnoldꝰ monachus. Quidam tentabatur accidia. quotiēs erat ad matutinum ſurgendum ſtatim et quadaȝ puſillanimitate ꝛ timore vigiliarū ſudore pfundebatur. putās hoc eſſe ex infirmitate. iacebat ꝛ veſtibus ſe operiebat. Nocte quadam ſurgentibꝫ ceteris ad ſignum nolarum. feſtinantibuſqȝ ad diuinum officium cum ille ſurgere tētaret ꝛ iterū veniēte accidia reclinaret ſe. voluit eīn dn̄s ei p aliquod remedium occurrere. audiuit enim ſub tecto vocem incognitam dare ſibi dicentem. Noli ſurgere. noli ſudorem tuum interrumpere. Tunc primū ſentiens ſe a dyabolo illuſum per vicium accidie. a fantaſtico ſudore ſe excuſſit. nec poſtea tantum corpori conſenſit. Hec ancilla pigra multas habet filias. Prima ē negligentia. que eſt primordialis cauſa omnis pene taȝ in angelo ꝙ̄ in homine. vt dicit Robertꝰ lect. xxxvij. Si enim homo vel angelus a deo creatus ī gratia bene fuiſſet vſus naturalibus ꝛ gratuitis ſibi donis datis. nūꝙ̄ apparuiſſet angelo hoc deordinatum vt dei excellen-

eſt euerſa ⁊ de ſupficijs terre deleta. Refert etiam He-
lynandus ⁊ Vincentius li.xxvj.c.xix.ꝙ Henricus im
pator tpe Conradi patris ſui a quodam clerico fiſtulaꝫ
tulerat argenteam. pactus eſt ei epiſcopatum cum foret
impator adultus repetenti palacium. Non multo pꝰ
aſperſo morbo correptus decubuit ⁊ morbo creſcēte tri
duo exenſis.id eſt inſenſibilis ⁊ mutus iacuit. Epiſcopi
preſentes triduano iudicio ieiunio ꝓ vita eius domino
ſupplicabant. conualeſcens acceptum epiſcopum queꝫ
ꝓpter fiſtulam fecerat confeſtim depoſuit. ⁊ eſt cōfeſſus
ſe toto illo triduo demones infeſtos ſibi vidiſſe flamaꝫ
in ſe ꝑ fiſtulam flare. ioculantes interim nō iuueneꝫ ſed
ſenem aduenïſſe ferentem calicem aureum aqua plenū
cuius viſione ⁊ laticis aſpſione extinctos ardores euaſe
rat. Scḋa filia eſt vſura. et hec eſt deſponſata ciuibꝫ. qȧ
dicit̃ in pſ̄.liiij. Non defecit de plateis eius vſura ⁊ do
lus. Et hanc debent a ſe eijcere. et debent euꝫ venerari.
iuxta illud Aug. Miſer homo cum veneraris hominē
venerare deum ⁊ centuplum accipe. et vitam eternam
poſſidebis. Etiam ideo eſt eijcienda. qꝛ ꝑdit aīam. Om
ne eñ quod accepit vltra ſortem vltra aīam accipit. Jō
dicit̃ in pſ̄.lxxj. Ex vſuris ⁊ iniquitate redimet aīas eo-
rum.id eſt a pena ⁊ a culpa. Dicit̃ aūt pena vſura. quia
pena excedit culpam cum peccatū momētaneū eterna-
liter puniat̃. De vſura quere plura dñica.iij. poſt ephie
ſermōe pmo. O. H. Itē dominica reminiſcere ſermo.
j. V. T. Tercia eſt furtum qḋ eſt eijciēdū exemplo Ze-
nonis abbatis de quo legit̃ in vitaſpatꝝ li.ij.c.vj. Hic
eñ qñ ꝓficiſceret̃ ad paleſtinā fatigatus ex itinere ſede
bat ſub arbore. Erat aūt in proximo ager cucumerū. co
gitauit aūt ire corde ſuo vt tolleret ſibi ad reficiendū de
ipſis cucumeribꝫ. ſed econtra cogitauit ꝙ fures ꝑcipien
tibꝫ iudicibꝫ in tormenta mittunt̃. Oportet ergo me eti
am ꝓbare ſi poſſim tormenta ſuſtinere que latrones pa
tiunt̃. Exurgens ex eadem hora ſtetit in eſtu quinqꝫ di
es. frixitqꝫ corpus eius ⁊ dixit cogitatōibꝫ. qꝛ nō poſſuꝫ
ſuſtinere tormenta. ⁊ ideo nō oportet me furtum facere
ꝫ magis exercere ſm̄ conſuetudinem ⁊ opera manuum
mearum et de laboribꝫ meis me reficere. Quartū eſt mē
daciuꝫ ⁊ illud eſt eijciendū: qꝛ dicit ſacra ſcriptura Eccl.
iiij. Ne accipias faciem aduerſus faciem tuam. nec ad-
uerſus animam tuam mendacium. Glo. Facieꝫ aduer-
ſus faciem ſuam accipit qui veritate excluſa a corde ſuo
que eſt dei ſimilitudo falſitatē que eſt dyaboli facies aſ-
ſumit. Et Eccl.vij. Noli amare mendaciū. et Prouer.
xij. Abbominatio eſt dño labia mendacia. Et glo. dicit
Si aliquis os ſuum apertuꝫ haberet muſcis et alijs re-
bus immūdis quecūqꝫ vellent intrare ibi ꝑmitteret ni-
dificare. os eius abbominabile eſſet hominibꝫ. Sic os
mendax abbominabile eſt deo cum immundicia mēda
cij plus diſplicéat deo ꝙ̄ immundicia muſcarum vl̕ cō
ſimiliū rerū immūdarū. De mendacio quere plura ſup
poſt inuocauit feria. iiij. q̄tuor tēpoꝝ. V. B. Et infra
feria q̄rta poſt Judica ſermone.j. Quinta filia ꝑiurium
dicit̃. et hec eſt eijcienda ꝓpter multa mala. Primo qꝛ ꝑ
iurus manum mundat dyabolo qua ipſe tangit euan-
gelium. vel qua tangit manū illius ꝗ iurat. ⁊ donec ip̄e
peniteat d̾ ꝑiurio illo: manus illa dyaboli eſt. Tercio qꝛ
periurus eſt fur vel ſacrilegus. contrectat eñ reꝫ alienā
inuito domino ⁊ ſacram rem. qꝛ nomen domini ſanctū
inuanum aſſumit contra hoc Exodi.xx. Non aſſumes
nomen dei tui inuanū. Tercio quia ipſe eſt falſarius. ſi
quis enim ſigillo alicuius domini ſibi commiſſo ad con
firmandam aliquam veritatem vteret̃ ad aliqḋ falſum
confirmandū falſarius iudicaret̃ ⁊ ſi hoc faceret de ſigil
lo domini pape eſſet excōicatus ipſo iure. vt extra de cri
mi. falſi.c. ad falſarioꝝ. nec etiā pōt abſolui ab epiſcopo
ſuo. Sic cum dominus ꝑmiſit hominibꝫ vt aſſumant
nomen ſuū ad confirmationem veritatis. ſi vtant̃ ad
falſitatem: falſarij ſunt quo ad deum ⁊ excōmunicati ex

communicatōne illa que habet̃.j. Coꝛ.xvj. Si q̄s non
amat dñm Jeſum chriſtum anathema ſit. Quarto ꝑiu
rus peior eſt his qui ſunt in inferno. qꝛ cū in nomīe Je-
ſu flectat̃ omne genu. celeſtiū. terreſtriū ⁊ infernoꝝ. Ad
Philyp.ij. Jlle aūt qui ꝑiurat ī nomīe Jeſu quomodo
flectit genua. Hec Guil. in ſua ſumma vicioꝝ. Sexta
eſt rapina. de qua vide ſupra dominica.iiij. in aduentu
J. A. Et dñica.iij. poſt ephie ſermone.j. O. E. Septima
eſt violentia que fit nocendo alicui palam ꝑ maleficiuꝫ.
Sed ꝗ ſic violenter nocent paupibus. habent timere il
lud dictum Caſſiodori in hyſtoria triptita. Qui violen
tiam infert pauperi inferret̃ ⁊ ſibi violētia a principe in
fernali. Octaua filia eſt fraudulentia. ⁊ eſt deceptio que
fit in preſentia illius ꝗ decipit̃. et tales fraudulenti aſſi-
milantur cuidam piſci qui vocat̃ polipus. de quo dicit
Ambroſius in hexameron. ꝙ in vaſorio littore petre ſe
alicui coniungit. et ita illi adheret ꝙ tam coloris ſimilitu
dinem ꝙ̄ figure petre quandam habet vt ipſius ſaxi ali
qua pars eſſe videat̃. Unde alij piſciculi decepti dū ſꝫ
ipſo tanꝙ̄ ſub lapide vel ſaxo latere volūt poſtꝙ̄ ingreſ
ſi ſunt quaſi quodam ſaxo eos polipus intercipit ⁊ in-
cludit. atqꝫ incluſos deuorat ⁊ deglutit. Huic piſci aſſi
milat̃ fraudulentus ⁊ nequā deceptor ꝗ alteri adherēs
⁊ eius mores ⁊ modum aſſumit. et ſe ei ꝯformare ſtudet
vt de hoc magis cōfidat. ⁊ ſic ip̄m facilius decipiat ⁊ ſꝫ
ſtantiam eius deuoret ⁊ imburſet. Et de talibꝫ dic̄ mat.
vij. Ueniunt ad vos in veſtimentis ouiū interius ſunt
lupi rapaces. Sexta ancilla eſt gula que eijcienda eſt. et R.
hec aſſimilat̃ coriandro. quia primo ſemen coriandri qḋ
eſt calidū in vino dulci datum homines ad luxuriaꝫ ꝓ
niores facit. Similiter gula ꝑ ſplendidū cibum et dulcē
potū vini inclinat ad luxurie actum. de hoc Hiero. in
quodā ſermone. Semper ſaturati ⁊ inebriati laſciui ſūt
Jdem. Uenter mero eſtuans defacili ſpumat in libidi
nem. Jdem diſ.xliiij. in princ̄. dicit. Uentris nanqꝫ in-
gluuies ad luxuriam facile ꝓuocat ⁊ omne opus bonū
diſſoluit. vnde venter et genitalia ſibimet ſunt vicina.
⁊ ſic ex vicinitate membroꝝ ꝯfederatio intelligit̃ vicioꝝ.
Secundo ſi quis de coriandro nimiū accipit amentiaꝫ
⁊ freneſim inducit. Similiter ꝑ ſupfluitatem gule ꝗ fit
in potu ꝑ ebrietatem homo efficit̃ freneticus ⁊ amens.
de hoc Petrus rauen̄. in quodam ſermone dicit. Ubi
regnat ebrietas ratio ꝯculcat̃. intellectus obtundit̃. con
ſilia deuiant. et iudicia ſubuertunt̃. Tercio coriāder cuꝫ
ſuo ſemine canibus datum linguaꝫ ipoꝝ medicinalem
efficit venenoſam. Canes ꝯtra lupos latrantes ⁊ medi
cinalē linguam habentes ꝑdicatores ſunt ꝗbus gule vi
cium ꝑcipue eſt nociuū. ideo dicit aplus.j. Coꝛ.ix. Ca-
ſtigo corpus meum et in ſeruitutem redigo ne cuꝫ alijs
predicauerim ipſe reprobꝫ efficiar. Quarto quia corian
drum in cibo ſumptum calefacit et ſomnū inducit. Sic
etiam ad literā gule vicium inducit corporis ſomnum.
iuxta illud.iij. Regum.xvij. de Helya qui comedit et
bibit ⁊ rurſum obdormiuit. Uel etiam ad ſenſum mo-
ralem. Guloſi obdormiunt in peccatis. qꝛ gula includit
oīa pctā mortalia: vt ſupra dñica in q̄nquageſima ſer.j.
R. M. Hec turpis mater diſtortas habet filias. Pria
eſt ſcurrilitas. que patuit ſupra dñica Oculi ſer.j. X. P.
Secunda filia eſt ebrietas que facit multa mala de qui-
bus habemus ſ. dominica inuocauit ſermone.ij. T. K.
Et de hac vide plura dñica.xx. poſt trinitatis ſermo.j.
Tercia dicit̃ inſuſtinentia. ⁊ eſt fatuuꝫ tp̄s preueniendi
in comedendo. de qua habemus ſupra. T. K. Quarta ē
immoderantia ꝗ eſt ciboꝝ nimius appetitus vel nimiꝰ
exceſſus. De hac dicit Criſo. de ꝯſe. di.v. nihil eñ. Suf-
ficientia cum ex nutrimento ⁊ ſoſpitatē ſil̕ ꝑcreat ⁊ vo-
luntatē.i. hilaritatē. abundantia vō morbuꝫ facit ⁊ mo
leſtias ingerit ⁊ egritudinem generat ⁊ facit. Quinta eſt
ꝓdigalitas quā ſequunt̃ multa. Primū eſt mendicitas
ſicut pꝫ de filio ꝓdigo ꝗ cupiebat ventreꝫ ſuum repleri

de ſiliquis q̄s porci comedebant. ⁊ nemo illi dabat. Secundum eſt ꝙ aliquando incidit in manus vſurariorū q̄ eū totū comedunt. iuxta illud pſ. cviij. Scrutet̄ fenerator omnem ſubſtantiā eius. Terciū eſt peccatū rapine. frequenter enī aliena aufert q̄ ſua prodire cōfert. idō ſimilis eſt aranee que vt muſcas capiat texendo telas inutiles ſe euiſcerat. Quartū malū eſt ɔtemptus bonorꝫ ſpūaliū. quia Eſau primogenita ſua dedit ꝓ lenticula ⁊ abijt. parui pēdēs ꝙ primogenita ſua vendidiſſet Gen. xxv. Sexta eſt crapula ⁊ exceſſus in cibo. de qua dominus Luce. xxj. Attendite ne corpa veſtra grauent̄ crapula. Septima ⁊ vltima ancilla eijcienda eſt luxuria. De hac ſatis dixi ſupra in locis ſuis vt in regiſtro videbis. Et hec habet ſub ſe multas ſpēs. Prima eſt ſimplex fornicatio que ſm Papiam dicit̄ a fornix fornicis. Vel eſt actus vel incuruatura in pariete vel in edificio qꝛ in talibꝫ locis meretrices ꝯſtituebant̄. Eſt aūt amor a legitimo cōnubio ſolutus ⁊ vagus explende libidinis conſectando licentiam: de qua pſ. lxxij. Perdidiſti omnes q̄ fornicant̄ abs te. Secunda eſt adulteriū ⁊ ipſius piculi magnitudo patet ex tribus. vt dicit Holkot lect. xlij. Primo ex legis antique graui punitione: de quo Leuitici. ij Si mechatus fuerit ⁊c̄. Vide ſupra. X. O. Grauis eſt pena vtraqꝫ ꝑſona digna morte efficit̄. Et ꝓpter grauitatem huius peccati ſtatim ponit̄ poſt ꝓhibitionem furti. ſed tn̄ exuperat omne furtum terrene ſubſtātie. quia quod aufert cū ſit creatura rationalis meli⁹ eſt q̄ quecūqꝫ terrena ſubſtātia. Idō dr̄ puer. vj. Non grauis eſt culpa. ſ. reſpectu adulterij cū quis furatus fuerit finaliter enī facit vt eſurientem impleat animam. Qui aūt adulterat̄ ꝓpter cordis inopiam ꝑdet animā ſuam. Scđo ex ꝓlis ꝑuerſe ꝓcreatione. que frequēter ſolet eē mala ⁊ inhoneſta tam ꝓpter parentū imitationē q̄ propter defectū caſtigationū. qꝛ tales pueri vel dimittunt̄ cum matre que nō caſtigat filiū. vel cum extraneis pſonis que de moribus pueri etiam nihil curāt. Ideo fiūt inſolentes. ingrati. degeneres ⁊ vicioſi. Et hoc eſt ꝙ anglicis ɔnumerant̄. Vnde Bonifacius martyr ſcribēs regi anglorū. ⁊ ponit̄ in canone di. lvj. Si gens anglorū ſicut ꝑ iſtam ꝓuinciam diuulgatum eſt ⁊ nobis in francia et in ytalia improperat̄ ⁊ ab ipſis paganis improperium nobis obijcitur. ſpretis legitimis nuptijs adulterando ⁊ luxuriando ad modum zodomitice gentis fedam vitam duxerit. De tali cōmixtione meretricuꝫ exiſtimādū eſt degeneres populos ⁊ furientes ⁊ ignobiles libidine fore procreandos. ⁊ ad extremum vniuerſam plebem ad deteriora ⁊ ignobiliora vergentem. ⁊ nouiſſime nec in bello ſeculari fortem nec in fide ſtabilē nec honorabilem hominibꝫ. nec deo amabilem eſſe venturuꝫ. ſicut alijs gentibꝫ hyſpanie ⁊ prouincie ⁊ burgundie cōtigit q̄ ſic a deo recedentes fornicate ſunt donec vindex taliū criminū vltrices penas ꝑ ignorantiā leges dei ⁊ ꝑ ſaracenos venire ⁊ ſeuire ꝑmiſit. Tercio pꝫ h⁹ vicij magnitudo ex date fidei violatione. violat̄ enī fides data cōiugij in ſacramēto. Vnde mulier adultera peccat in virum dupliciter. fidem ſibi frangēdo ⁊ falſos heredes ſubſtituendo. Peccat etiā in ꝓleꝫ quā damnificat reddens eam ignobilem ad eccleſiaſticas dignitates. Et etiam ſm leges ab omī proſus beneficio excludunt̄. Vt C. de natura. li. l. aut licet. Peccat etiā in ꝓximū quem amittit. ⁊ frequenter de adulterio naſcitur homicidiuꝫ ⁊ membrorū mutilatio ⁊ hmōi. Nam dauid cū in adulteriū cecidiſſet p̄cepit occidi fidelem militem ſuū vriaꝫ. ij. Reg. xj. ⁊ Eccī. xxiij. Oīs mulier relinquēs viruꝫ ſuū ⁊ ſtatuens heredem ex alieno matrimonio. Primo enī in lege dei altiſſimi incredibilis fuit. ⁊ ſcđo virū dereliq̄t tercio in adulterio fornicata eſt. ⁊ ex alio viro ſtatuit ſibi filios. hec in eccleſia adducet̄ ⁊c̄. de his ſpeciebꝫ quere ſ. dnīca Oculi. X. O.

¶ De eadem dominica ſcꝫ Letare.

Est puer vn⁹ hic habēs quinqꝫ panes ordeaceos Ioh. vj. Dicit Ariſto. in epiſtola ad Alexandrū. ⁊. vij. ethicorū Gaudiū ⁊ delectatō neceſſaria ſunt ad vitaꝫ ſicut ſal ad cibum ſi tꝑata ſunt. Et principaliter neceſſaria ſunt ꝓpter duo. Primo ad pectoris purgationē. qꝛ dicit Philaretus in tractatu de natura morborū. Gaudiū ſubtiliat ſpūs. ⁊ alleuiat ipm̄ pectus. Ideo dicit ipſe cōſtantinus. Riſus ⁊ gaudiū vapores circa pect⁹ collectos ſua cōcuſſione ⁊ motu ſoluūt excreando eijciūt. Excreatis aūt vaporibꝫ membra pectoralia purgant̄. qꝛ ex gaudio nimio totū corpus cōcutit ipm̄ pectus. Idcirco Iohannes meſue de regimine ſanitatis ꝑſuadet tuſſiētibꝫ gaudium atqꝫ riſum. quia materia tuſſis ɔpacta circa cor tēpore gaudij ⁊ riſus ſoluit̄ ⁊ liquat̄. Scđo ꝓpter ſomni cauſationem. qꝛ dicit Palemon. in li. de ſignis naturarum. Gaudium ſomnū dulcem cauſat ⁊ ſuauem. Cui⁹ rōnē ponit auicenna ꝙ dulcis ſomnus cauſat̄ ex puritate ſanguinis. Et quia gaudium depurat ſanguinem ergo ⁊c̄. Et dixi notanter. Si delectatio ⁊ gaudium tēperata ſunt. qꝛ gaudiuꝫ vituperatū ⁊ vehemens hominem ꝑimit. iuxta illud qđ ponit cōmentator ſup lib. de morte ⁊ vita. Velocius vitam exterminat gaudium q̄ triſticia. Cuius ratio eſt. qꝛ tempore vehementis gaudij ſanguis totus diffundit̄ ad cor. ideo ſepiſſime a ſanguine ſuffocat̄. vel quia tunc cor nimis delectat̄. ⁊ calor ad exteriora tranſit ⁊ a corde deficit. ⁊ ſic mors interficit ſicut refert Valerius in policrate. Cuꝫ cuidam mulieri mors filij abſentis errore eſſet nunciata dum illa merēs ſederet ſubito filius aduenit. quem illa vidēs in amplexum eius ruens. ⁊ mox exanimata corruit. Moralit̄ populus chriſtianus a die cinerum vſqꝫ hodie in triſticia penitentie fuit ideo ne ex triſticia deficeret. ſancta mater eccleſia diuerſa gaudia conſolatoria ei ꝓponit. Naꝫ dominus apoſtolicus hodie oſtendit roſam ꝓpter quā dominica iſta vocat̄ dominica chriſti roſa ⁊ hoc triplici ratione. Prima eſt literalis quam ponit Inno. iij. quia eſt quoddam conſolatorium ⁊ refectoriū populis ex continuo ieiunio fatigatis. quia dicit Catho. Interpone tuis interdū gaudia curis. Ideo dictus Innocē. ne populus ꝑ aſperitatē q̄drageſimalis abſtinentie ſub cōtinuo labore deficeret. in hac media dominica roſe gaudiuꝫ et ſolacium interponit vt aſperitas temperata meli⁹ ſufferat̄. Secunda ratō eſt ſpūalis. In ipſa enī roſa ſunt tria Eſt enī facta de auro. intus vō ponunt̄ due res aromatice. Prima eſt muſcus. de quo vide ſupra feria quarta quatuor tꝑm. ſermo. ij. V. F. Scđa eſt balſamus. et idō iſta roſa ſignificat xp̄m in quo ſunt tres ſubſtantie. ſ. caro incorrupta q̄ ſignificat̄ ꝑ aurum. Aīa oīm virtutum odore refecta. quam ſignificat muſcus. ⁊ diuinitas precioſiſſima que ꝑ balſamū figurat̄. Oſtēdit ergo papa populo hanc roſam xp̄m ſignificanteꝫ. quaſi diceret. Qui vult penitentiam quadrageſimalem leuiter ferre debet roſam chriſtum in corde portare. Tercia ratio eſt moralis. qꝛ ꝑ hoc dat̄ intelligi ꝙ ꝑ ieiuniū ⁊ orationem ſpine viciorū conuertunt̄ in roſas virtutū. ita ꝙ q̄ erat libidinoſus efficitur caſtus. Qui erat ſupbus erit humilis et manſuetus. Qui prius erat guloſus efficitur ſobrius. et non ſolum ꝑ roſam ꝓponuntur fidelibꝫ populis gaudium ⁊ delectatio ⁊ ſolaciū. ſed etiā ꝑ totuꝫ hodiernum officium. ſicut patet ꝑ introitū Eſa. vltimo. Letare hieruſalem. Vt aūt illud gaudiū ſit tꝑatuꝫ. ideo inter hec gaudioſa canit etiam eccleſia ipſa tractus. vt ſic gaudiū merore aliquali temperet̄. Et nō dūtaxat dicit̄ dnīca de roſa ſꝫ etiā de panibꝫ. eo ꝙ xp̄us. v. milia hoīm de q̄nqꝫ panibꝫ ſatiauit. de qbꝫ dicūt vba ꝑlibata. Eſt puer vn⁹ hic. Circa qđ notādū primo ꝑ hūc puerū moraliter intel-